

ΕΙΣΗΓΗΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

στο σχέδιο νόμου «Ευθύνη του πωλητή για πραγματικά ελαττώματα και έλλειψη συνομολογημένων ιδιοτήτων, τροποποίηση διατάξεων του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας και άλλες συναφείς διατάξεις»

Προς τη Βουλή των Ελλήνων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

1. Γενικές παρατηρήσεις-Προσαρμογή στο Κοινοτικό Δίκαιο με τροποποίηση του δικαίου της πώλησης του ΑΚ

1. Αφετηρία για την προώθηση του εν λόγω Σχεδίου Νόμου είναι η συμμόρφωση προς την Κοινοτική Οδηγία 1999/44/ΕΚ «σχετικά με ορισμένες πτυχές της πώλησης και των εγγυήσεων καταναλωτικών αγαθών».

2. Δεδομένου ότι η Οδηγία αυτή, που είναι κατά γενική ομολογία η σημαντικότερη ως τώρα κοινοτική Οδηγία στο χώρο του ουσιαστικού ιδιωτικού δικαίου, εισέρχεται σε βασικούς θεσμούς του αστικού δικαίου, τους οποίους τροποποιεί με επιπτώσεις στο όλο σύστημα του αστικού δικαίου, έπρεπε να επιδιωχθεί η συστηματική ένταξή της στο σύστημα αυτό.

Για το σκοπό αυτόν και εν γένει για την εκπόνηση της όλης νομοπαρασκευαστικής εργασίας συστήθηκε στις 22.11.2000 Επιτροπή από ειδικούς αστικολόγους, η οποία αποτελέσθηκε από τον Μιχαήλ Σταθόπουλο, Καθηγητή Πανεπιστημίου Αθηνών, (τότε) Υπουργός Δικαιοσύνης ως Πρόεδρο (δυνάμει του άρθρου 5 παρ. 6 α΄ και β΄, δεύτερη υποπαρ. του ν. 2408/1996) και τους Απόστολο Γεωργιάδη, Καθηγητή Πανεπιστημίου Αθηνών, Παναγιώτη Κορνηλάκη, Καθηγητή Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, Γεώργιο Καλλιμόπουλο, Καθηγητή Πανεπιστημίου Αθηνών, Φίλιππο Δωρή, Καθηγητή Πανεπιστημίου Αθηνών, Παναγιώτη Παπανικολάου, Καθηγητή Πανεπιστημίου Αθηνών, Αθανάσιο Πουλιάδη, Αναπληρωτή Καθηγητή Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, Αριστείδη Χιωτέλλη, Επίκουρο Καθηγητή Πανεπιστημίου Αθηνών και Μιχαήλ Αυγουστιανόκη, Επίκουρο Καθηγητή Πανεπιστημίου Αθηνών. Χρέη επιστημονικών γραμματέων της Επιτροπής εκτέλεσαν οι δικηγόροι Ευθυμία Κινινή και Γεώργιος Νικολαΐδης. Το Σχέδιό της η Επιτροπή ολοκλήρωσε στις αρχές Οκτωβρίου του 2001.

3. Βασικό πρόβλημα αποτέλεσε αν η νέα ρύθμιση θα έπρεπε να είναι αντικείμενο ειδικού (εκτός του Αστικού Κώδικα κείμενου) νομοθετήματος, αυτοτελούς ή τροποποιητικού του ν. 2251/1994 για την «προστασία των καταναλωτών», ή να ενταχθεί στον Αστικό Κώδικα, με εκτενή τροποποίηση, για πρώτη φορά, βασικών διατάξεων του Ενοχικού Δικαίου. Επιλέχθηκε η τελευταία λύση, διότι οι διατάξεις της Οδηγίας για τα καταναλωτικά αγαθά (για τα οποία κυρίως ήταν αρμόδιος να μιλήσει ο κοινοτικός νομοθέτης) είναι γενικεύσιμες και εφαρμοστέες στην πώληση κάθε πράγματος, κινητού ή ακινήτου, ώστε να αποφευχθεί νομοθετική ασυνέπεια στη ρύθμιση όμοιων προβλημάτων. Συνεπώς, με τη γενίκευση αυτή η νέα ρύθμιση αφορά κάθε πώληση, χωρίς περιορισμό λόγω του αντικειμένου της και συνιστά, λόγω της γενικότητάς της αλλά και λόγω του περιεχομένου της, τροποποίηση καίριων διατάξεων του ΑΚ. (Εξαίρεση στη γενίκευση βλ. παρακ. αρ. 6). Εξάλλου, χωρίς την ένταξη στον ΑΚ θα υπήρχε μια νομοθετική διάσπαση βασικής

νομοθετικής ύλης του αστικού δικαίου. Αν μάλιστα βασικές ρυθμίσεις του αστικού δικαίου, που αποδίδουν τη σύγχρονη εξέλιξη στον κλάδο αυτόν, θεσπίζονται σε ειδικούς νόμους, ο ΑΚ θα έμενε απαρχαιωμένος και το κέντρο βάρους, ακόμη και για κρίσιμα δογματικά θέματα του αστικού δικαίου, θα μετατοπιζόταν στους ειδικούς νόμους με αντίστοιχο περιορισμό της σημασίας του ΑΚ.

4. Στο δίλημμα, αν η σχετική μεταρρύθμιση θα έπρεπε να είναι εκτεταμένη και να συμπεριλάβει και τις σχετικές διατάξεις για την ανώμαλη εξέλιξη της ενοχής του Γενικού Ενοχικού, στις οποίες υπάρχει κάποια επίπτωση (όπως π.χ. έγινε στη Γερμανία) ή να περιορισθεί στο δίκαιο της πώλησης και ιδίως στις διατάξεις του για την ευθύνη του πωλητή λόγω πραγματικών ελαττωμάτων και έλλειψης συνομολογημένων ιδιοτήτων, ακολουθήθηκε τελικά η τελευταία, μετριοπαθέστερη εκδοχή. Η ευρύτερη μεταρρύθμιση του δικαίου της μη εκπλήρωσης της ενοχής θα είχε βέβαια αρκετά πλεονεκτήματα. Έτσι, θα ήταν σύμφωνη με το πνεύμα της Οδηγίας, αλλά και του νόμου 2532/1997, που κύρωσε τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τις διεθνείς πωλήσεις κινητών πραγμάτων, καθώς και με τις σύγχρονες διεθνείς απόψεις πάνω στα θιγόμενα προβλήματα. Επίσης θα επέφερε μια μεγαλύτερη εναρμόνιση της ελληνικής νομοθεσίας με τις ισχύουσες στις περισσότερες έννομες τάξεις προηγμένων χωρών σχετικές ρυθμίσεις, ενώ θα ενοποιούσε περισσότερο και θα απλοποιούσε το σύστημα της ανώμαλης εξέλιξης της ενοχής προς όφελος της σαφήνειας και της λιτότητας.

Εν τούτοις, κρίθηκε ότι θα χρειαζόταν μεγαλύτερη προετοιμασία του νομικού κόσμου για να δεχθεί ριζικές αλλαγές του Αστικού Κώδικα, πράγμα για το οποίο ο χρόνος έως την καταληκτική προθεσμία προσαρμογής στην Οδηγία δεν επαρκούσε. Η εξοικείωση των νομικών με το σύστημα της ενιαίας και περιεκτικής έννοιας της αθέτησης ενοχικών υποχρεώσεων (που θα περιλαμβάνει την αδυναμία παροχής, την υπερημερία του οφειλέτη, την πλημμελή εκπλήρωση, τα νομικά και πραγματικά ελαττώματα του πράγματος κ.λπ. – με διαφοροποιήσεις μόνο όπου χρειάζεται) μπορεί να επιτευχθεί καλλίτερα σταδιακά. Έτσι, με το προτεινόμενο Σχέδιο αφήνονται κατά βάση άθικτες οι διατάξεις για την αδυναμία παροχής και την υπερημερία του οφειλέτη του Γενικού Ενοχικού και τροποποιούνται οι διατάξεις για τα πραγματικά ελαττώματα ή την έλλειψη συνομολογημένων ιδιοτήτων του πωληθέντος πράγματος (ΑΚ 534 επ.), διατάξεις που είναι από τις πρακτικά σημαντικότερες του όλου Ενοχικού Δικαίου.

5. Από νομοτεχνική άποψη καταβλήθηκε φροντίδα να διατηρηθεί η αρίθμηση των άρθρων του ισχύοντος ΑΚ που τροποποιούνται, δηλ. των άρθρων 534-561 (το άρθρο 538 καταργείται, ενώ το άρθρο 539 ήταν ήδη καταργημένο), έτσι ώστε τα παλαιά άρθρα, με τα οποία έχει εξοικειωθεί ο Έλληνας νομικός, ιδίως μάλιστα τα βασικά άρθρα, να περιλαμβάνουν κατά το δυνατόν την αντίστοιχη νέα ρύθμιση. Για το σκοπό αυτόν ακολουθήθηκε στην κατάσχεση της ύλης η σειρά του ΑΚ.

6. Με την τροποποίηση των ΑΚ 534 επ. στο άρθρο 1 του Σχεδίου προσαρμόζεται η ελληνική νομοθεσία στις ουσιαστικές ρυθμίσεις της Οδηγίας, εκτός από αυτές των διατάξεων των §§ 3-5 και εν μέρει και της § 2 του άρθρου 6 της Οδηγίας. Οι τελευταίες είναι διατάξεις που προβλέπουν ειδική προστασία για τον άπειρο καταναλωτή και δεν θεωρήθηκε απαραίτητο να γενικευθούν σε κά-

θε πώληση. Έτσι η σχετική προσαρμογή έγινε, με τροποποίηση και συμπλήρωση του άρθρου 5 του ν. 2251/1994 «προστασία των καταναλωτών», μόνο για τους αγοραστές - καταναλωτές (άρθρο 3 του Σχεδίου).

7. Οι κύριες επί της ουσίας καινοτομίες του Σχεδίου στο Αστικό μας Δίκαιο είναι δύο. Η πρώτη αφορά την εγγυητική ευθύνη του πωλητή για πραγματικά ελαττώματα ή έλλειψη συνομολογημένων ιδιοτήτων (άρθρο 1 του Σχεδίου). Η ευθύνη αυτή στην πώληση ατομικά ορισμένου πράγματος (πώληση είδους) διαμορφώνεται ως τώρα στον Αστικό Κώδικα, σύμφωνα με την παράδοση του ρωμαϊκού δικαίου, ως αντικειμενική μεν κατά βάση, όχι όμως πλήρης ενοχική ευθύνη, αλλά απλώς «εγγυητική». Ο πωλητής ευθύνεται με το να υπόκειται σε αναστροφή της πώλησης ή μείωση του τιμήματος, ενδεχομένως και με το να καταβάλλει αποζημίωση (στις ενοχές γένους και να αντικαθιστά το πράγμα), αλλά δεν έχει την υποχρέωση παράδοσης πράγματος απαλλαγμένου ελαττωμάτων. Δηλαδή, ο αγοραστής, σε περίπτωση παράδοσης ελαττωματικού πράγματος, δεν έχει καταρχήν αξίωση εκπλήρωσης, με την έννοια της διόρθωσης (άρσης κ.λπ.) του ελαττώματος.

Η εξήγηση είναι προφανής. Αντικείμενο της πώλησης και άρα της υποχρέωσης του πωλητή θεωρείται ότι είναι το συγκεκριμένο πράγμα, ακριβώς στην κατάσταση που βρίσκεται, ελαττωματικό ή απαλλαγμένο ελαττωμάτων, το πράγμα «τούτο τοιοῦτο» (*tale quale*). Η αντίληψη είναι ότι ο αγοραστής αγοράζει ένα πράγμα που το βλέπει, το εξετάζει και το παίρνει όπως είναι με δική του ευθύνη, δική του φροντίδα («*caveat emptor*»). Εξαιρέση γίνεται δεκτή και αναγνωρίζεται στον αγοραστή η αξίωση διόρθωσης, αν είχε συμφωνηθεί τέτοια υποχρέωση του πωλητή ή αν αυτή συνάγεται στη συγκεκριμένη περίπτωση, ως παρεπόμενη υποχρέωση συμπεριφοράς, από την αρχή της καλής πίστης (ΑΚ 288). Κανόνας όμως παραμένει ότι ο πωλητής στην πώληση είδους δεν έχει την υποχρέωση διόρθωσης.

8. Η ρύθμιση αυτή δεν ανταποκρίνεται πλέον στις σημερινές αντιλήψεις. Η ανάγκη μεγαλύτερης προστασίας του αγοραστή επέβαλε τη μετατροπή της εγγυητικής ευθύνης του πωλητή σε κανονική συμβατική υποχρέωση, που παρέχει στον αγοραστή τόσο την αξίωση εκπλήρωσης όσο και τα δικαιώματα ανατροπής της σύμβασης ή αποζημίωσης, όπως κατά βάση συμβαίνει και στην αδυναμία παροχής, στην υπερημερία τον οφειλέτη, στην πλημμελή εκπλήρωση και στην περίπτωση ύπαρξης νομικού ελαττώματος. Στον σκοπό της πώλησης, για υπεύθυνους και έλλογους συναλλασσόμενους, ανταποκρίνεται η παράδοση ενός πράγματος ποιοτικά και ποσοτικά κατάλληλου για τη σκοπούμενη χρήση (προϋποθέσεις εν όψει των οποίων καταβλήθηκε και το συμφωνηθέν τιμήμα), ενός πράγματος που θα έχει τις συνομολογημένες ιδιότητες και δεν θα έχει πραγματικά ελαττώματα. Τούτο αναγεται πλέον σε πρωτογενή υποχρέωση του πωλητή.

Η λύση αυτή ήδη ισχύει στο δικαίό μας για τις διενδείς πωλήσεις κινητών, κατά τη σχετική Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών (ν. 2532/1997), εφεξής δε θα ισχύει, όπως προβλέπει το προτεινόμενο Σχέδιο (ιδίως άρθρα 534, 540) και για κάθε άλλη πώληση.

9. Η μεγαλύτερη προστασία του αγοραστή με τη νέα ρύθμιση εκδηλώνεται και με την επιμήκυνση του χρόνου παραγραφής των δικαιωμάτων του αγοραστή (από έξι μήνες σε δύο χρόνια για τα κινητά και από δύο σε πέντε χρόνια για τα ακίνητα – άρθρο 554), καθώς και με τη σα-

φή πλέον πρόβλεψη (άρθρο 543) ότι μπορούν να ασκηθούν σωρευτικά αφ' ενός τα δικαιώματα αναστροφής (κατά το Σχέδιο: υπαναχώρησης) ή μείωσης του τιμήματος ή αντικατάστασης ή διόρθωσης του πράγματος και αφ' ετέρου αποζημίωσης για ζημιές που δεν καλύπτονται από την άσκηση των δικαιωμάτων αυτών (ζητήμα ως τώρα αμφισβητούμενο).

Πρέπει να σημειωθεί ότι η προσαρμογή στην Οδηγία έγινε χωρίς μείωση, σε κανένα άλλο σημείο, της προστασίας που παρέχει στον αγοραστή το ισχύον δίκαιο (βλ. και άρθρο 8 §§ 1 και 2 της Οδηγίας).

10. Στο ίδιο πλαίσιο ρύθμισης σημαντική είναι η ορολογική ενοποίηση υπαναχώρησης και αναστροφής υπό τον όρο «υπαναχώρηση» (βλ. νέο άρθρο 540 ΑΚ). Η περιττή ορολογική διάσπαση της ίδιας κατά βάση ρύθμισης είναι κέρδος από την άποψη της λιτότητας και της συνέπειας. Και στις περισσότερες ξένες έννομες τάξεις υπάρχει πλέον ορολογική ενότητα. Έτσι η αναστροφή θα ονομάζεται εφεξής υπαναχώρηση και θα ισχύουν πλέον σ' αυτήν συμπληρωματικά, όπου δεν υπάρχει αντίθετη πρόβλεψη στις ΑΚ 540 επ., οι γενικοί κανόνες του δικαίου της υπαναχώρησης.

11. Πρόσθετο όφελος από τη νέα ρύθμιση είναι η απλοποίηση και ενοποίηση πολλών όμοια ρυθμιστών περιπτώσεων στο δίκαιο της πώλησης. Ιδίως η διάκριση μεταξύ πώλησης είδους και πώλησης πράγματος κατά γένους ορισμένου χάνει πλέον τη σημασία που είχε και που προκαλούσε προβλήματα, κρινόμενη ως κατά βάση περιττή για την επέλευση των έννομων συνεπειών, που είναι ίδιες (βλ. νέα άρθρα 540 επ., στα οποία συγχωνεύονται τα παλαιά 559 επ.).

12. Εκτός από την παραπάνω βασική μεταρρύθμιση (μετατροπή της εγγυητικής ευθύνης του πωλητή σε πλήρη ενοχική υποχρέωση), η δεύτερη βασική καινοτομία του Σχεδίου αφορά τις απαλλακτικές ρήτρες (άρθρο 2 του Σχεδίου). Η τροποποίηση των ΑΚ 332, 334 §2 είναι μεζονος σημασίας, συμπληρώνεται δε από την κατάργηση των αντίστοιχων διατάξεων των άρθρων 518, 538 και 582 ΑΚ, που τελούν σε αδικαιολόγητη ασυνέπεια προς τις παραπάνω γενικές διατάξεις. Για την καινοτομία αυτή επί της ουσίας βλ. παρακάτω υπό ΙΙΙ.

II. Το άρθρο 1 του Σχεδίου (τροποποίηση των άρθρων 534 επ. ΑΚ)

1. Με την §1 του άρθρου 1 του Σχεδίου τροποποιούνται οι διατάξεις των άρθρων 534 έως 537 και 540-561 ΑΚ. Το άρθρο 538 καταργείται με το άρθρο 2§3 του Σχεδίου, ενώ το άρθρο 539 ήταν ήδη καταργημένο. Συγκεκριμένα :

2. Το νέο άρθρο 534 (που αντιστοιχεί στο άρθρο 2 §1 της Οδηγίας) θεσπίζει τον «πρωτεύοντα κανόνα», δηλαδή την υποχρέωση του πωλητή για παράδοση του πράγματος με τις συνομολογημένες ιδιότητες και χωρίς πραγματικά ελαττώματα (ενώ στα επόμενα άρθρα θα προβλεφθούν οι «κυρώσεις», δηλαδή οι έννομες συνέπειες σε περίπτωση παράβασης της πρωτογενούς υποχρέωσης). Έτσι η ως τώρα εγγυητική ευθύνη του πωλητή καθίσταται πλήρης ενοχική υποχρέωση (βλ. παραπάνω υπό Ι αρ. 7 και 8). Ορολογικά επαναφέρεται ο καθιερωμένος και δόκιμος όρος «συνομολογημένες ιδιότητες» (αντί «συμφωνημένες ιδιότητες»). Κατά την περιγραφή των σχετικών υποχρεώσεων του πωλητή προτάσσεται η αναφορά στις συνομολογημένες ιδιότητες και ακολου-

θεί η αναφορά στα πραγματικά ελαττώματα ως εκδήλωση της προτεραιότητας της ιδιωτικής αυτονομίας.

Η νέα διάταξη αναφέρεται απλώς σε πραγματικά ελαττώματα του πράγματος, χωρίς να επαναλαμβάνει τη φράση «που αναιρούν ή μειώνουν την αξία ή τη χρησιμότητά του» του ισχύοντος άρθρου 534 ΑΚ. Και τούτο διότι με τη φράση αυτή περιορίζεται η προστασία του καταναλωτή που προβλέπει η Οδηγία και η διατήρησή της θα οδηγούσε σε μη ορθή μεταφορά της Οδηγίας στην ελληνική έννομη τάξη. Επιπλέον το τιθέμενο με τη φράση αυτή κριτήριο θα ήταν περιττό εν όψει της αναγραφής ειδικότερων πλέον κριτηρίων στο νέο άρθρο 535. Άλλωστε η όποια ανάγκη για προστασία του πωλητή από ενδεχόμενη ευθύνη του για μη ουσιώδη ελαττώματα λαμβάνεται επαρκώς υπόψη στο άρθρο 540 (αποκλεισμός υπαναχώρησης αν πρόκειται για επουσιώδεις πραγματικό ελάττωμα).

3. Με το νέο άρθρο 535 ο νομοθέτης συμμορφώνεται προς το άρθρο 2 § 2 και 4 της Οδηγίας. Συσχετίζεται η ορολογία του ΑΚ για πραγματικά ελαττώματα και συνομολογημένες ιδιότητες (η οποία διατηρείται για λόγους παράδοσης, αλλά και ως δηλωτική του περιεχομένου της έννοιας) με την (και διεθνώς χρησιμοποιούμενη) ορολογία της Οδηγίας για ανταπόκριση στους όρους της σύμβασης. Κατά τη διατύπωση, από την οποία προκύπτει η συνωνυμία των όρων αυτών, δεν εκπληρώνεται η υποχρέωση παράδοσης πράγματος με τις συνομολογημένες ιδιότητες και χωρίς πραγματικά ελαττώματα, «αν το πράγμα δεν ανταποκρίνεται στη σύμβαση». Στη συνέχεια θεσπίζονται κριτήρια έλλειψης ανταπόκρισης στη σύμβαση, που αποδίδουν τα κριτήρια (και τις εξαιρέσεις) της Οδηγίας, αλλά με απλούστευση και προσαρμογή στο ελληνικό δίκαιο.

Η Οδηγία ακολουθεί θετική διατύπωση των κριτηρίων ανταπόκρισης «προς τους όρους της σύμβασης». Έτσι φαίνεται να δημιουργεί τεκμήριο εκπλήρωσης υπέρ του πωλητή («τεκμήριο ανταπόκρισης»), αν συντρέχουν (φυσικά, σωρευτικά) και τα τέσσερα κριτήρια του άρθρου 2 §2 της Οδηγίας. Με την αρνητική διατύπωση που επέλεξε το Σχέδιο, ο αγοραστής αρκεί να αποδείξει την έλλειψη ενός από τα τέσσερα κριτήρια για να αποδείξει τη μη εκπλήρωση εκ μέρους του πωλητή, ενώ μπορεί να αποδείξει τη μη ανταπόκριση ακόμη και αν συντρέχουν και τα τέσσερα κριτήρια, τα οποία στο άρθρο 535 απαριθμούνται ενδεικτικά (βλ. λέξη «ιδίως» στο τέλος της πρώτης φράσης του άρθρου).

Η ρύθμιση του άρθρου 536 εξομοιώνει περιπτώσεις πλημμελούς εγκατάστασης με έλλειψη ανταπόκρισης προς τη σύμβαση (άρθρο 2 §5 Οδηγίας).

4. Το νέο άρθρο 537 (πρβλ. παλαιά 534-536) αντιστοιχεί στα άρθρα 2 §3, 3 §1 και 5 §3 της Οδηγίας. Καθιερώνει την ευθύνη του πωλητή για πραγματικά ελαττώματα ή έλλειψη συνομολογημένων ιδιοτήτων κατά το χρόνο που ο κίνδυνος μεταβαίνει στον αγοραστή (όπως και στο ισχύον δίκαιο) και εισάγει, κατά προσαρμογή προς την Οδηγία, τεκμήριο ότι το ελάττωμα ή η έλλειψη της ιδιότητας, που διαπιστώνεται μέσα σε έξι μήνες από την παράδοση του πράγματος, υπήρχε κατά την παράδοση (πλην εξαιρέσεων). Απαλλαγή του πωλητή προβλέπει μόνο σε περίπτωση γνώσης του αγοραστή και όχι σε περίπτωση υπαίτιας άγνοιάς του (όπως το καταργούμενο παλαιό άρθρο 537 και το άρθρο 2 §3 της Οδηγίας). Προσφέρει, έτσι, το νέο δίκαιο περισσότερη προστασία στον αγοραστή.

Στο άρθρο ρητά αναφέρεται ότι ο πωλητής ευθύνεται «ανεξάρτητα από υπαιτιότητά του», προς αποφυγή παρεξηγήσεων ότι με την αναγωγή της εγγυητικής ευθύνης σε (πλήρη) ευθύνη για μη εκπλήρωση δημιουργείται νόθος αντικειμενική ευθύνη (πρβλ. ΑΚ 335 επ.). Η απόκλιση εδώ από τα γενικώς ισχύοντα επί παθολογίας της ενοχής δικαιολογείται επί μεν ευθύνης για έλλειψη συνομολογημένης ιδιότητας από την ίδια τη νομική σημασία της, επί δε ευθύνης για ύπαρξη πραγματικού ελαττώματος από τη σκέψη ότι για την επέλευση των κατ' άρθρο 540 συνεπειών αρκεί η διασάλευση της ισορροπίας των παροχών, στην οποία απέβλεψαν τα μέρη.

Εξάλλου, η αναφορά στο «χρόνο που ο κίνδυνος μεταβαίνει στον αγοραστή» (βλ. σχετικά ΑΚ 524 επ.) δεν έρχεται σε αντίθεση με το άρθρο 3 §1 της Οδηγίας (που αναφέρεται στην «παράδοση» του αγαθού). Με βάση τη σκέψη 14 του προοιμίου της Οδηγίας δεν θίγονται οι εθνικοί κανόνες για τη μετάθεση του κινδύνου, άρα ούτε και η ΑΚ 524. Η παράδοση της ΑΚ 524 συμπίπτει με την «παράδοση στον αγοραστή», αφού γίνεται με αίτησή του. Άρα αυτός πρέπει να φέρει τον κίνδυνο. Άλλωστε, και κατά το πνεύμα της Οδηγίας, όταν η παράδοση γίνεται με αίτηση του αγοραστή, υπάρχει παράδοση στον αγοραστή.

5. Στο νέο άρθρο 540 ενοποιούνται τα παλαιά άρθρα 540 και 559, ενώ προστίθεται το δικαίωμα διόρθωσης (βλ. άρθρο 3 §§ 2-6 της Οδηγίας). Απλουστεύεται η περιττά λεπτομερειακή ρύθμιση της Οδηγίας. Π.χ. η διατύπωση του τελευταίου εδαφίου της §3 του άρθρου 3 της Οδηγίας «λαμβάνοντας υπόψη τη φύση του αγαθού και το σκοπό για τον οποίο ο καταναλωτής προόριζε το αγαθό» παραλείπεται, γιατί τούτο εξυπακούεται ή συνάγεται ερμηνευτικά (βλ. και §2 του νέου άρθρου 540).

Παραλείπεται επίσης το εδ. 2 της παρ. 3 του άρθρου 3 της Οδηγίας που αναφέρεται στα κριτήρια με βάση τα οποία θεωρείται δυσανάλογη η επανόρθωση (με επισκευή ή αντικατάσταση), αφού το κριτήριο του «κόστους» εμπεριέχεται στη διατύπωση «δυσανάλογες δαπάνες» του νέου άρθρου 540 §1 αρ. 1, ενώ τα λοιπά κριτήρια που λαμβάνονται υπόψη για την εκτίμηση του «κόστους» εξυπακούονται ή συνάγονται ερμηνευτικά.

Παραλείπεται ακόμη και η παρ. 4 του άρθρου 3 της Οδηγίας, όπου επεξηγείται ο όρος «δωρεάν» που αναφέρεται στην επισκευή ή αντικατάσταση του καταναλωτικού αγαθού (έξοδα αποκατάστασης, ιδίως δαπάνες αποστολής, εργατικό κόστος και κόστος υλικών). Στο νέο άρθρο 540 χρησιμοποιήθηκε η διατύπωση «χωρίς επιβάρυνσή του» (του αγοραστή) και θεωρήθηκε ότι η ρύθμιση της παρ. 4 του άρθρου 3 της Οδηγίας εξυπακούεται ή συνάγεται ερμηνευτικά.

Εξάλλου, όπως στο ισχύον δίκαιο, όλα τα προβλεπόμενα δικαιώματα παρέχονται, όπως στο ισχύον δίκαιο, εναλλακτικά στον αγοραστή, χωρίς ιεραρχική διαβάθμιση μεταξύ τους, όπως στην Οδηγία, δηλαδή χωρίς ορισμένα από αυτά να έχουν προτεραιότητα και άλλα να είναι επικουρικά. Στην περίπτωση επουσιώδους ελαττώματος (βλ. άρθρο 3 §6 της Οδηγίας) δεν δίνεται το δικαίωμα υπαναχώρησης. Πρβλ. και τη ρύθμιση του άρθρου 542.

Η ορολογική διαφοροποίηση μεταξύ υπαναχώρησης και αναστροφής καταργείται με την ενιαία χρήση του όρου «υπαναχώρηση» (βλ. και παραπάνω υπό Ι αρ.10).

Τα νέα άρθρα 541-542 αποδίδουν κατά βάση τα αντίστοιχα παλαιά άρθρα με προσαρμογή τους προς το νέο

άρθρο 540. Η χρησιμοποίηση στο άρθρο 541, αντί της λέξης «ανακαλυφθεί», του δοκιμότερου όρου «διαπιστωθεί» δεν υποδηλώνει αλλαγή στην ερμηνεία της διάταξης.

6. Με τα νέα άρθρα 543 και 544 αναμορφώνεται η ρύθμιση για την υποχρέωση του πωλητή προς αποζημίωση, αφ' ενός με ενοποίηση των διατάξεων για την πώληση ειδών με εκείνες για την πώληση πράγματος ορισμένου κατά γένος (παλαιά άρθρα 543, 544 και 561) και αφ' ετέρου με ρητή θέσπιση της δυνατότητας σωρευτικής με τα λοιπά δικαιώματα του αγοραστή άσκησης του δικαιώματος αποζημίωσης για τη ζημία που δεν καλύπτεται από την άσκησή τους, π.χ. για την εκ της καθυστέρησης ζημία, τη ζημία από την τυχόν σύναψη σύμβασης κάλυψης, καθώς και για τις λεγόμενες περαιτέρω ζημιές ή για ό,τι εμπίπτει στην ακριβέστερη έννοια των μη καλυπτόμενων από την άσκηση των άλλων δικαιωμάτων ζημιών (βλ. και παραπάνω υπό Ι αρ. 9).

Η ευθύνη προς αποζημίωση είναι κατά βάση αντικειμενική, όταν πρόκειται για έλλειψη συνομολογημένης ιδιότητας (άρθρα 543 εδ.1 και 544), πταισματική δε, όταν πρόκειται για πραγματικό ελάττωμα (άρθρο 543 εδ. 2). Πταίσμα, κατά το εδ. 2 του άρθρου 543 μπορεί να υπάρχει, αν κατά το χρόνο που ο κίνδυνος μεταβαίνει στον αγοραστή υφίσταται πραγματικό ελάττωμα που οφείλεται σε υπαιτιότητα του πωλητή ή το οποίο ο πωλητής γνώριζε ή οφείλε να γνωρίζει είτε κατά τη σύναψη της σύμβασης είτε, σε περίπτωση πώλησης πράγματος ορισμένου κατά γένος, κατά το χρόνο μετάθεσης του κινδύνου.

Ο λόγος ευθύνης προς αποζημίωση κατά το παλαιό άρθρο 544 αναδιτυπώνεται στο νέο ταυτάριθμο άρθρο ως λόγος απαλλαγής από την ευθύνη, ώστε να είναι αναμφισβήτητο ότι αντιστρέφεται το βάρος απόδειξης υπέρ του αγοραστή.

7. Τα νέα άρθρα 545 και 546 αποδίδουν τα παλαιά άρθρα 545, 546 και 560, σε καλλίτερη νομοτεχνική διατύπωση. Η ενοποίηση των δύο τελευταίων διατάξεων στο νέο άρθρο 546 (βλ. και παλαιό άρθρο 559 εδ. 2) έγινε υπό τον τίτλο «δικαιώματα του πωλητή». Από την παρ. 1 του νέου άρθρου 546 παραλείπεται η λέξη «φανερά» (ασύμφορη) του παλαιού άρθρου 560.

Τα νέα άρθρα 547 έως 553 αποδίδουν τα αντίστοιχα παλαιά άρθρα με προσαρμογή τους στη νέα ρύθμιση και ιδίως με επέκταση της εφαρμογής τους, όπου χρειαζόταν, και στην αντικατάσταση του πράγματος (βλ. παλαιό άρθρο 559 εδ. 2). Στο νέο άρθρο 553 παραλείπεται ρητή αναφορά στο δικαίωμα υπαναχώρησης (που αντικαθιστά το δικαίωμα αναστροφής), αφού για το δικαίωμα αυτό ισχύει πλέον ευθέως το άρθρο 396 ΑΚ (πρβλ. παραπ. υπό Ι αρ. 10).

8. Τα νέα άρθρα 554 έως 558 τροποποιούν τα αντίστοιχα παλαιά άρθρα, προσαρμόζοντάς τα στη ρύθμιση του άρθρου 5 §1 της Οδηγίας. Για τη μεγαλύτερη προστασία του αγοραστή οι, εξαιρετικά βραχείες ως τώρα, προθεσμίες παραγραφής επιμηκύνονται. Έτσι, η παραγραφή των έξι μηνών για τα κινητά γίνεται, όπως προβλέπει η Οδηγία, δύο ετών. Πέρα από το αντικείμενο της Οδηγίας και για λόγους δικαιολογημένης διαφοροποίησης ο χρόνος παραγραφής για τα ακίνητα επεκτείνεται από δύο σε πέντε χρόνια.

Στο άρθρο 555 §1 εδ. 1 τέθηκε ο όρος «παράδοση» αντί του όρου «εγχείριση» του πράγματος, για λόγους απλοποίησης και ενότητας ρύθμισης κινητών και ακινή-

των. Ως παράδοση νοείται η υλική παράδοση, αφού σκοπός της διάταξης είναι να αρχίζει η παραγραφή από τότε που ο αγοραστής είναι σε θέση να αντιληφθεί το ελάττωμα ή την έλλειψη της ιδιότητας, επομένως από τότε που αποκτά υλική σχέση με το πράγμα.

Στο άρθρο 557 προστέθηκαν οι λέξεις «ή αποσιώπησε», έτσι ώστε να μην υπάρχει αμφιβολία ότι περιλαμβάνονται στη ρύθμιση όχι μόνο οι δόλιες θετικές ενέργειες (που νοούνται συνήθως υπό τον όρο «απόκρυψη»), αλλά κάθε δόλια πράξη ή παράλειψη (π.χ. δόλια παράλειψη ανακοίνωσης του ελαττώματος). Η δολιότητα του πωλητή αρκεί, κατά το σκοπό της διάταξης, για την επέλευση της δυσμενούς γι' αυτόν έννομης συνέπειας.

Το Σχέδιο δεν προτείνει υιοθέτηση της ρύθμισης της §2 του άρθρου 5 της Οδηγίας (πρόβλεψη ενημέρωσης του πωλητή από τον αγοραστή, μέσα σε σύντομη προθεσμία, για το ελάττωμα ή την έλλειψη ιδιότητας, προκειμένου να μπορεί ο αγοραστής να ασκήσει τα δικαιώματά του). Κρίθηκε ότι μια τέτοια ρύθμιση θα ήταν εξαιρετικά επιβαρυντική για τον αγοραστή. Την ευνοϊκότερη για τον αγοραστή ρύθμιση του εθνικού δικαίου επιτρέπει ρητά η Οδηγία (άρθρο 8 §1).

9. Με το νέο άρθρο 559 θεσπίζεται ρύθμιση σε συμμόρφωση και προς το άρθρο 6 §1 της Οδηγίας (βλ. και άρθρο 1 §2 εδ. ε' της Οδηγίας), για την περίπτωση παροχής εγγύησης από τον πωλητή ή τρίτον. Ο όρος «εγγύηση» δεν χρησιμοποιείται με την έννοια, με την οποία ο ΑΚ χρησιμοποιεί ήδη τον όρο αυτόν (άρθρα 847 επ.) για την ενοχική δέσμευση τρίτου και όχι του οφειλέτη-πωλητή, όπως μπορεί να συμβαίνει εδώ. Η δέσμευση του τελευταίου προκύπτει από την ίδια την κύρια ενοχική σχέση. Έτσι κι αλλιώς κάθε οφειλέτης «εγγυάται» την εκπλήρωση της παροχής (ΑΚ 287). Το νόημα της διάταξης του νέου άρθρου 559, ως προς την «εγγύηση» του πωλητή, είναι απλώς ότι η ενοχική δέσμευσή του είναι ενισχυμένη κατά το ότι περιλαμβάνει όσα δηλώθηκαν στην «εγγύηση» ή τη σχετική διαφήμιση. Αίρεται έτσι η τυχόν αμφισβήτηση που θα μπορούσε να γεννηθεί και διευκρινίζεται ότι οι δηλώσεις αυτές είναι νομικά δεσμευτικές, σε περίπτωση δε αθέτησής τους ο αγοραστής έχει τα δικαιώματα που απορρέουν από τους όρους της εγγύησης χωρίς να παραβλάπτονται ποτέ τα δικαιώματά του που απορρέουν από το νόμο.

10. Με τα νέα άρθρα 560-561 προβλέπονται αναγωγικά δικαιώματα σε περίπτωση διαδοχικών πωλήσεων, σε συμμόρφωση και προς το άρθρο 4 της Οδηγίας. Η ρύθμιση αυτή είναι χρήσιμη ιδίως διότι προβλέπει νέο χρόνο έναρξης της παραγραφής των δικαιωμάτων προσώπων που παρεμβάλλονται στις διαδοχικές πωλήσεις πριν από τον τελικό αγοραστή. Όταν υπάρχει τέτοια αλυσίδα πωλήσεων, ο τελικός πωλητής ή οι προγενέστεροι πωλητές (που ο καθένας είναι αγοραστής έναντι του δικού του πωλητή και θα μπορούσε να έχει έναντι αυτού τα δικαιώματα των άρθρων 540 επ.), θα είχε χάσει τη δυνατότητα να ασκήσει τα δικαιώματά του, λόγω παραγραφής τους, αν αυτή άρχιζε ήδη από τον κατά το άρθρο 555 χρόνο παράδοσης του πράγματος.

11. Με την §2 του άρθρου 1 του Σχεδίου προσαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 689 και 690 του ΑΚ για τις ελλείψεις του έργου στη σύμβαση έργου προς τις νέες διατάξεις των άρθρων 534 επ. (αντικατάσταση του όρου «αναστροφή» με τον όρο «υπαναχώρηση»).

III. Τα άρθρα 2 και 3 του Σχεδίου

1. Με την παράγραφο 1 του άρθρου 2 του Σχεδίου αντικαθίσταται το άρθρο 332 ΑΚ για τις απαλλακτικές ρήτρες με διεύρυνση των περιπτώσεων απαγορευόμενων απαλλακτικών ρητρών από ελαφριά αμέλεια. Συγκεκριμένα προστίθενται δύο ακόμη περιπτώσεις απαγόρευσης, οι οποίες είτε θα μπορούσαν να συναχθούν ερμηνευτικά και υπό το ισχύον δίκαιο από γενικές ρήτρες είτε προκύπτουν, αλλά μόνο εν μέρει, από ειδικές διατάξεις (βλ. π.χ. άρθρο 2 § 6 και 7 του ν. 2251/1994) και εν πάση περιπτώσει δικαιολογούνται για την καλλίτερη προστασία του ασθενέστερου συμβαλλομένου. Πρόκειται αφ' ενός για την περίπτωση απαλλακτικής ρήτρας που δεν αποτέλεσε αντικείμενο ατομικής διαπραγμάτευσης (αλλά «επιβλήθηκε», προφανώς από τον ισχυρότερο συμβαλλόμενο, με προδιατυπωμένο όρο) και αφ' ετέρου για την περίπτωση απαλλαγής επί προσβολής αγαθών που απορρέουν από την προσωπικότητα. Προς άρση κάθε αμφιβολίας και για λόγους γενίκευσης της εφαρμογής τους οι απαγορεύσεις αυτές θεσπίζονται ρητά.

2. Με την παράγραφο 2 του άρθρου 2 του Σχεδίου αντικαθίσταται η παράγραφος 2 του άρθρου 334 ΑΚ, έτσι ώστε να αποκοπεί η ευχέρεια συνομολόγησης απαλλακτικών ρητρών ακόμη και για δόλο ή βαριά αμέλεια του προστηθέντος, όπως συμβαίνει υπό το ισχύον δίκαιο. Η λύση αυτή του ισχύοντος άρθρου 334 §2 επικρίνεται ως ατυχής *de lege ferenda* γιατί, μεταξύ άλλων, θα αποβαίνει συχνά σε όφελος μεγάλων επιχειρήσεων, που επιβάλλουν στους αντισυμβαλλομένους τους απαλλακτικές ρήτρες.

Με τη νέα ρύθμιση εξομοιώνονται οι περιπτώσεις απαγορευόμενων ρητρών απαλλαγής από την ευθύνη για πταίσμα του βοηθού εκπλήρωσης προς τις περιπτώσεις ρητρών απαλλαγής από την ευθύνη για ίδιο πταίσμα του οφειλέτη. Τούτο ανταποκρίνεται και στο πνεύμα της παραγράφου 1 του άρθρου 334 και προστατεύει επαρκώς τον ασθενέστερο συμβαλλόμενο. Είναι γνωστό ότι στη σύγχρονη οικονομία ο οφειλέτης -ιδίως μάλιστα όταν πρόκειται για επιχειρήσεις- εκπληρώνει συνήθως την παροχή του όχι αυτοπροσώπως, αλλά με τη χρησιμοποίηση «βοηθού εκπλήρωσης». Στις περιπτώσεις αυτές η τυχόν υπαιτιότητα από την πλευρά του οφειλέτη δεν θα ανήκει κατά κανόνα στον ίδιο, αλλά σε κάποιον από τους προστηθέντες του. Αυτοί εκπληρώνουν συνήθως τις συμβατικές υποχρεώσεις της επιχείρησης. Σ' αυτές λοιπόν τις συνηθέστερες περιπτώσεις δεν θα υπήρχε κανένας φραγμός για τη συνομολόγηση οποιασδήποτε απαλλακτικής ρήτρας (πλην ειδικών απαγορευτικών διατάξεων).

Η ευθύνη του οφειλέτη για το πταίσμα του βοηθού εκπλήρωσης θα περιλαμβάνει εφεξής, ως αναγκαστικό δίκαιο, και την ευθύνη του για το δόλο ή τη βαριά αμέλεια του βοηθού, καθώς και την ευθύνη του για ελαφριά αμέλεια του βοηθού στις περιπτώσεις της παραγράφου 2 του νέου άρθρου 332.

3. Με την παράγραφο 3 του άρθρου 2 του Σχεδίου καταργούνται τα άρθρα 518, 538 και 582 ΑΚ, που απαγορεύουν τις απαλλακτικές ρήτρες για νομικά και πραγματικά ελαττώματα μόνο αν υπάρχει δόλος του πωλητή ή εκμισθωτή. Για βαριά αμέλεια ή για άλλες εξαιρέσεις από το επιτρεπτό των απαλλακτικών ρητρών δεν μιλούν οι ειδικές αυτές διατάξεις, όπως η γενική διάταξη του άρθρου 332 ΑΚ.

Η δυσαρμονία αυτή μεταξύ ειδικών και γενικής διάτα-

ξης είναι αδικαιολόγητη και προκάλεσε διχογνωμίες. Δικαιοπολιτικά ορθότερη είναι η σαφής εναρμόνιση και των ειδικών περιπτώσεων με το γενικό δίκαιο της ΑΚ 332, που εκφράζει το γενικώς ισχύον πνεύμα για την προστασία του ασθενέστερου συμβαλλομένου. Οι υπεράγαν ευνοϊκές, κατά τη διατύπωσή τους, για τον πωλητή ή εκμισθωτή ειδικές διατάξεις των άρθρων 518, 538 και 582 κρίθηκε ότι έπρεπε να καταργηθούν, ώστε να ισχύει και για τον οφειλέτη-πωλητή και τον οφειλέτη-εκμισθωτή, ως προς την ευθύνη τους για νομικά ή πραγματικά ελαττώματα, ό,τι ισχύει για τους ίδιους σε άλλες περιπτώσεις ανώμαλης εξέλιξης της ενοχής και ό,τι ισχύει και για τους λοιπούς οφειλότες.

Με την παράγραφο 4 του άρθρου 2 του Σχεδίου απαλείφεται από το άρθρο 583 ΑΚ η παραπομπή στο καταργούμενο πλέον άρθρο 582.

4. Με το άρθρο 3 του Σχεδίου Νόμου τροποποιείται το άρθρο 5 του ν. 2251/1994 «Προστασία των καταναλωτών», με αντικατάσταση των §§ 3-5 του άρθρου αυτού, σε συμμόρφωση προς τα άρθρα 6 § 2-5 και 7 § 1 εδ. 1 και § 2 της Οδηγίας. Τίθεται ως νέος τίτλος του άρθρου «Πώληση καταναλωτικών αγαθών και εγγυήσεις», ως περισσότερο αναταποκρινόμενος στο περιεχόμενο των διατάξεων του άρθρου 5, οι οποίες δεν περιορίζονται μόνο σε θέματα εξυπηρέτησης μετά την πώληση.

Συγκεκριμένα, συμπληρώνονται οι κανόνες που πρέπει να πληρούνται κατά την παροχή εγγύησης και επεκτείνεται η υποχρέωση τήρησης των κανόνων αυτών σε κάθε περίπτωση παροχής εγγύησης (§3), προβλέπεται ότι η παράβαση των σχετικών κανόνων δεν θίγει το κύρος της εγγύησης, την οποία ο καταναλωτής μπορεί να επικαλεσθεί και να απαιτήσει την τήρησή της (§4) και συμπληρώνεται η §5 με την προσθήκη και της περίπτωσης της έλλειψης συνομολογημένων ιδιοτήτων.

Δεν γίνεται χρήση της ευχέρειας που παρέχει η Οδηγία για τη δυνατότητα των μερών, σε περίπτωση μεταχειρισμένων αγαθών, να συμφωνούν μικρότερη των δύο ετών περίοδο ευθύνης του πωλητή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

1. Με το κεφάλαιο αυτό προτείνονται ορισμένες βελτιωτικές ρυθμίσεις στον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας και κυρίως στο σύστημα της επιτάχυνσης της τακτικής διαδικασίας ενώπιον των πολιτικών δικαστηρίων, το οποίο καθιερώθηκε με το ν. 2915/2001. Πρόκειται κατά βάση για ρυθμίσεις που αναφέρονται σε βελτιώσεις και απλοποιήσεις ορισμένων προθεσμιών του ν. 2915/2001 και οι οποίες στόχο έχουν να καταστήσουν στην πράξη πιο λειτουργικό και πιο αποδοτικό το νέο σύστημα της επιτάχυνσης της απονομής της πολιτικής δικαιοσύνης ενώπιον των πολυμελών δικαστηρίων της ουσίας και ιδίως ενώπιον του πολυμελούς πρωτοδικείου, χωρίς καθόλου να θίγουν τον πυρήνα του συστήματος αυτού, που είναι η αξιοποίηση του χρόνου πριν από τη δικάσιμο, δηλαδή η έγκαιρη συγκέντρωση όλων των ισχυρισμών των διαδίκων και όλου του αποδεικτικού υλικού και η εκδίκαση της υπόθεσης σε μία και μοναδική συζήτηση. Για τη μορφοποίηση των προτεινόμενων τροποποιήσεων ελήφθησαν υπόψη οι απόψεις που εξέφρασαν οι Δικηγορικοί Σύλλογοι, με τους οποίους υπήρξε ένας ουσιαστικός και εποικοδομητικός διάλογος. Εξάλλου πρέπει να μην μονοευθεί και η συνδρομή που δόθηκε προς την κατεύθυνση αυτή από την πλευρά των δικαστών, η οποία

υπήρξε πολύτιμη.

2. Με το άρθρο 5 του νομοσχεδίου προβλέπεται η αντικατάσταση της παραγράφου 3 του άρθρου 214Α ΚΠολΔ, το οποίο αναφέρεται στην εξώδικη επίλυση της διαφοράς. Η μέχρι τώρα ισχύουσα διάταξη καθορίζει ότι η πρώτη συνάντηση των δικηγόρων για την εξώδικη επίλυση της διαφοράς γίνεται μεταξύ της 10ης και 45ης ημέρας από την επίδοση της αγωγής και η νέα, μετά από αναβολή, συνάντηση μέχρι την 35η ημέρα πριν από τη δικάσιμο. Μια τέτοια λεπτομερειακή ρύθμιση των διαδικασιών συναντήσεων των δικηγόρων κρίνεται ανελαστική και περιττή. Έτσι με την προτεινόμενη ρύθμιση καθορίζεται ενιαίως μια προθεσμία από την 5η ημέρα μετά την επίδοση της αγωγής έως την 35η ημέρα πριν από τη δικάσιμο, μέσα στην οποία οι δικηγόροι των διαδίκων είναι ελεύθεροι να κανονίσουν οι ίδιοι τις συναντήσεις τους (μία ή και περισσότερες) για να επιλύσουν εξώδικως τη διαφορά.

3. Με το άρθρο 6 του σχεδίου η προθεσμία επίδοσης της αγωγής και κλήτευσης των διαδίκων καθορίζεται, όπως και πριν από το ν. 2915/2001, με βάση τη συζήτηση της υπόθεσης. Ενώ, σύμφωνα με τα ισχύοντα άρθρα 229 και 237 παρ.1 εδάφ. β', πρέπει η αγωγή να επιδίδεται στον εναγόμενο μέσα σε 30 ημέρες από την κατάθεσή της και να μεσολαβούν μεταξύ της επίδοσης της αγωγής και της κατάθεσης των προτάσεων 60 ημέρες, με το σχέδιο επαναφέρονται σε ισχύ (με ορισμένες τροποποιήσεις) τα άρθρα 228 και 230, με βάση τα οποία η προθεσμία για την κλήτευση των διαδίκων καθορίζεται σε 60 ημέρες και, αν ο διάδικος που καλείται ή κάποιος από τους ομοδίκους διαμένει στο εξωτερικό ή είναι άγνωστης διαμονής, σε 90 ημέρες πριν από τη συζήτηση. Το σύστημα αυτό είναι πιο απλό και έχει δοκιμαστεί με επιτυχία στην πράξη.

4. Με το άρθρο 7 του σχεδίου (παράγραφος 1) μειώνεται ο χρόνος κατάθεσης των προτάσεων από 30 σε 20 ημέρες πριν από τη συζήτηση. Δεν τίγεται όμως η δεκαπενθήμερη πριν από τη δικάσιμο προθεσμία κατάθεσης της προσθήκης-αντίκρουσης στις προτάσεις, η τήρηση της οποίας κρίνεται απολύτως αναγκαία για την έγκαιρη περιέλευση των δικογραφιών στα χέρια των δικαστών και την κατάλληλη προετοιμασία τους για τη διεξαγωγή των μαρτυρικών αποδείξεων στο ακροατήριο. Παράλληλα μειώνεται και η προθεσμία άσκησης της ανταγωγής από 45 σε 30 ημέρες πριν από τη συζήτηση (παρ. 4). Εξάλλου όμως αυξάνεται από 2 σε 4 εργάσιμες ημέρες ο χρόνος που έχει μετά τη συζήτηση στη διάθεσή του ο γραμματέας για να χορηγήσει αντίγραφα των μαγνητοφωνημένων πρακτικών στους διαδίκους, εν όψει του ότι η πράξη έδειξε ότι οι δύο ημέρες δεν είναι αρκετές, και από 5 σε 8 εργάσιμες ημέρες η προθεσμία που οι διάδικοι έχουν στη διάθεσή τους μετά τη συζήτηση για να καταθέσουν την προσθήκη που αναφέρεται στην αξιολόγηση των αποδείξεων και την αντίκρουση των κατά το άρθρο 269 παρ. 2 οψίμων ισχυρισμών (παρ. 5). Τέλος με την παράγραφο 3 του ίδιου άρθρου 7 του σχεδίου τροποποιείται η παράγραφος 2 του άρθρου 241 και καθορίζεται σε χαμηλότερο επίπεδο το πλαίσιο της δικαστικής δαπάνης που μπορεί το δικαστήριο να επιδικάσει στον αντίδικο εκείνου που ζήτησε την αναβολή της εκδίκασης της υπόθεσης.

5. Με τις δύο πρώτες παραγράφους του άρθρου 8 του νομοσχεδίου μειώνεται η προθεσμία άσκησης των πρόσθετων λόγων της έφεσης και της αντέφεσης από 45 σε

30 ημέρες πριν από τη συζήτηση.

Με την τρίτη παράγραφο του ίδιου άρθρου 8 του σχεδίου προστίθεται στην παράγραφο 1 του άρθρου 524 δεύτερο εδάφιο, σύμφωνα με το οποίο η κατάθεση των προτάσεων στο εφετείο, εάν δεν συντρέχει περίπτωση εφαρμογής του άρθρου 528, γίνεται έως την έναρξη της συζήτησης και η κατάθεση της προσθήκης έως τη δωδέκατη ώρα της τρίτης εργάσιμης ημέρας μετά τη συζήτηση, όπως συνέβαινε και πριν από το ν. 2915/2001. Πράγματι η κατάθεση των προτάσεων στο εφετείο 20 ημέρες πριν από τη συζήτηση δικαιολογείται μόνο στην περίπτωση εφαρμογής του άρθρου 528, οπότε λόγω της απουσίας του εκκαλούντος στον πρώτο βαθμό, που δικάστηκε σαν να ήταν παρών, επέρχεται εξαφάνιση της πρωτόδικης απόφασης και αναδίκαση της υπόθεσης από το εφετείο που μετατρέπεται ουσιαστικά σε πρωτοβάθμιο δικαστήριο και δικάζει ακολουθώντας υποχρεωτικά τους κανόνες της προφορικής συζήτησης.

6. Με το άρθρο 9 του νομοσχεδίου αυξάνεται η προθεσμία άσκησης των πρόσθετων λόγων αναψηλάφησης από 20 σε 30 ημέρες, έτσι ώστε να έπεται της άσκησης των πρόσθετων λόγων η κατάθεση των προτάσεων των διαδίκων.

7. Με το άρθρο 10 του σχεδίου επέρχονται ορισμένες νομοτεχνικές φύσεως βελτιώσεις στο άρθρο 571, με το οποίο προβλέπεται το «φιλτράρισμα» των υποθέσεων που φέρονται ενώπιον του Αρείου Πάγου, δηλαδή ο έλεγχος από τριμελές συμβούλιο των απαραδέκτων ή προδήλως αβασίμων αναίρεσεων. Ειδικότερα η διάταξη του τριμελούς συμβουλίου του Αρείου Πάγου, με την οποία γίνεται δεκτή η πρόταση του εισηγητή, συνεπάγεται τη ματαίωση της συζήτησης και όχι την απόρριψη της αναίρεσης. Εξάλλου το αποτέλεσμα της μη εμπρόθεσμης υποβολής εκ μέρους του ανααιρεσιόντος αίτησης για συζήτηση της υπόθεσης στο ακροατήριο ή της απόρριψης, ως απαράδεκτης, της υποβληθείσας αίτησης, είναι ότι η αίτηση αναίρεσης θεωρείται ότι δεν ασκήθηκε και όχι ότι η διάταξη του συμβουλίου αποκτά ισχύ δικαστικής απόφασης. Περαιτέρω με την παράγραφο 1 του προτεινόμενου άρθρου 10 περιορίζεται το ανώτατο όριο του παραβόλου που ορίζει με τη διάταξή του το τριμελές συμβούλιο από 1467 σε 800 ευρώ.

8. Η μείωση του χρόνου κατάθεσης των προτάσεων συνεπιδράει και μείωση της προθεσμίας άσκησης των πρόσθετων λόγων ανακοπής από 45 σε 30 ημέρες πριν από τη συζήτηση. Η ρύθμιση αυτή εισάγεται με το άρθρο 11 του νομοσχεδίου, με το οποίο αντικαθίσταται η παράγραφος 2 του άρθρου 585.

9. Με το άρθρο 12 του νομοσχεδίου αντικαθίσταται το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 882Α προς την κατεύθυνση της δικαιότερης κατανομής του ποσοστού (40%) που περιέρχεται στους δικαστές και τους εισαγγελείς από τις αμοιβές διαιτησιών, το οποίο, σύμφωνα με την ισχύουσα μέχρι τώρα ρύθμιση, κατανέμεται στους υπηρετούντες στο δικαστήριο ή την εισαγγελία δικαστές ή εισαγγελείς κατά το χρόνο της κατανομής. Ο τρόπος όμως αυτός της κατανομής εξαρτάται από το τυχαίο γεγονός της υπηρεσίας κάποιου στο δικαστήριο, ανεξάρτητα από το χρόνο υπηρεσίας του στο ίδιο δικαστήριο και της επιβάρυνσής του με την υπηρεσία που αναλογεί σε εκείνον που διεξήγαγε τη διαίτησία. Δηλαδή, αν ένας δικαστής υπηρετήσει μόνο το μήνα Ιανουάριο θα πάρει μέρος στη διανομή. Αντίθετα, αν ένας άλλος υπηρετήσει είκοσι τρεις μήνες και μετατέθηκε ή συντα-

ξιοδοτήθηκε τον προηγούμενο χρόνο, δεν μπαίνει στη διανομή. Ο τρόπος αυτός της κατανομής είναι άδικος. Η πλέον δίκαιη λύση είναι να γίνεται η κατανομή ανάλογα με τη διάρκεια της υπηρεσίας κατά τη διετία που αφορά το διανεμόμενο ποσό.

10. Με την παράγραφο 1 του άρθρου 13 του νομοσχεδίου αντικαθίσταται η παράγραφος 3 του άρθρου 929, έτσι ώστε να μη γίνονται καταρχήν πράξεις αναγκαστικής εκτέλεσης όχι μόνο τη νύχτα, τις Κυριακές και τις κατά νόμο εξαιρετέες ημέρες, αλλά και κατά τις ημέρες του Σαββάτου. Πράγματι κατά το Σάββατο, ημέρα μη εργάσιμη για τις δικαστικές υπηρεσίες, εάν δεν υπάρχει ανάγκη άμεσης πραγμάτωσης της αναγκαστικής εκτέλεσης, πρέπει να αποφεύγεται η διενέργεια πράξεων αναγκαστικής εκτέλεσης, αφού και για την ημέρα αυτή συντρέχουν οι ίδιοι κατά βάση λόγοι που απαγορεύουν την ενέργεια πράξεων εκτέλεσης κατά τις Κυριακές και τις κατά νόμο εξαιρετέες ημέρες.

Με την παράγραφο 2 του ίδιου άρθρου του νομοσχεδίου τροποποιείται το άρθρο 960 και συστοιχίζεται προς το άρθρο 999. Με την προσθήκη νέας παραγράφου 1 στο άρθρο 960, αντίστοιχης προς εκείνη του άρθρου 999, προβλέπεται η κατάρτιση περίληψης κατασχετήριας έκθεσης εκ μέρους του δικαστικού επιμελητή, η οποία μετά την κατάργηση με το ν. 2298/1995 του προγράμματος

πλειστηριασμού απαιτείται να συνταχθεί ως λειτουργικό υποκατάστατο αυτού, για τη διενέργεια του πλειστηριασμού. Έτσι καλύπτονται πλέον χωρίς ερμηνευτικούς προβληματισμούς και οι περιπτώσεις όπου δεν προηγείται σύνταξη εκθέσεως αναγκαστικής κατάσχεσης (π.χ. αυτοδίκαιη τροπή της συντηρητικής κατάσχεσης σε αναγκαστική) ή δεν προηγείται κατάσχεση των κινητών (άρθρο 943 παρ. 3).

11. Με το άρθρο 14 του νομοσχεδίου προβλέπεται η έναρξη ισχύος του νόμου από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 16 Ιουλίου 2002

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Ν. Χριστοδουλάκης

Απ. - Αθ. Τσοχατζόπουλος

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Φ. Πετσάλνικος

**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΤΡΟΠΟΠΟΙΟΥΜΕΝΩΝ Ή
ΑΝΤΙΚΑΘΙΣΤΩΜΕΝΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ**

*στο σχέδιο νόμου «Ευθύνη του πωλητή για πραγματικά
ελαττώματα και έλλειψη συνομολογημένων ιδιοτήτων,
τροποποίηση διατάξεων του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας
και άλλες συναφείς διατάξεις»*

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

Ευθύνη του πωλητή για πραγματικά ελαττώματα και έλλειψη συνομολογημένων ιδιοτήτων, τροποποίηση διατάξεων του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας και άλλες συναφείς διατάξεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

Ευθύνη του πωλητή για πραγματικά ελαττώματα και έλλειψη συνομολογημένων ιδιοτήτων και συναφείς διατάξεις

Άρθρο 1

1. Τα άρθρα 534 έως 537 και 540 έως 561 του Αστικού Κώδικα αντικαθίστανται ως εξής:

«Άρθρο 534

Πραγματικά ελαττώματα και έλλειψη συνομολογημένων ιδιοτήτων

Ο πωλητής υποχρεούται να παραδώσει το πράγμα με τις συνομολογημένες ιδιότητες και χωρίς πραγματικά ελαττώματα.

Άρθρο 535

Ο πωλητής δεν εκπληρώνει την κατά το προηγούμενο άρθρο υποχρέωσή του, αν το πράγμα που παραδίδει στον αγοραστή δεν ανταποκρίνεται στη σύμβαση και ιδίως:

1. δεν ανταποκρίνεται στην περιγραφή που έχει γίνει από τον πωλητή ή στο δείγμα ή υπόδειγμα που ο πωλητής είχε παρουσιάσει στον αγοραστή·

2. δεν είναι κατάλληλο για τον σκοπό της συγκεκριμένης σύμβασης και ιδιαίτερα για τη σύμφωνη με το σκοπό αυτόν ειδική χρήση·

3. δεν είναι κατάλληλο για τη χρήση για την οποία προορίζονται συνήθως πράγματα της ίδιας κατηγορίας·

4. δεν έχει την ποιότητα ή την απόδοση που ο αγοραστής ευλόγως προσδοκά από πράγματα της ίδιας κατηγορίας, λαμβάνοντας υπόψη και τις δημόσιες δηλώσεις του πωλητή, του παραγωγού ή του αντιπροσώπου του, στο πλαίσιο ιδίως της σχετικής διαφήμισης ή της επισήμανσης, εκτός αν ο πωλητής δεν γνώριζε ούτε όφειλε να γνωρίζει τη σχετική δήλωση.

Άρθρο 536

Πλημμελής εγκατάσταση

Το πράγμα δεν ανταποκρίνεται στη σύμβαση και σε περίπτωση πλημμελούς εγκατάστασής του, αν η εγκατάσταση αποτελεί μέρος της σύμβασης και πραγματοποιήθηκε από τον πωλητή. Το ίδιο ισχύει και όταν η πλημμέλεια της εγκατάστασης που έγινε από τον αγοραστή οφείλεται στην παράλειψη του πωλητή να του παράσχει τις σωστές οδηγίες.

Άρθρο 537

Ευθύνη για ελλείψεις

Ο πωλητής ευθύνεται ανεξάρτητα από υπαιτιότητα του αν το πράγμα, κατά το χρόνο που ο κίνδυνος μετα-

βαίνει στον αγοραστή, έχει πραγματικά ελαττώματα ή στερείται τις συνομολογημένες ιδιότητες, εκτός αν ο αγοραστής κατά τη σύναψη της σύμβασης γνώριζε ότι το πράγμα δεν ανταποκρίνεται στη σύμβαση ή η μη ανταπόκριση οφείλεται σε υλικά που χορήγησε ο αγοραστής.

Το ελάττωμα ή η έλλειψη συνομολογημένης ιδιότητας που διαπιστώνεται μέσα σε έξι μήνες από την παράδοση του πράγματος τεκμαίρεται ότι υπήρχε κατά την παράδοση, εκτός αν τούτο δεν συμβιβάζεται με τη φύση του πράγματος που πουλήθηκε ή με τη φύση του ελαττώματος ή της έλλειψης.

Άρθρο 540

Δικαιώματα του αγοραστή

Στις περιπτώσεις ευθύνης του πωλητή για πραγματικό ελάττωμα ή για έλλειψη συνομολογημένης ιδιότητας ο αγοραστής δικαιούται κατ' επιλογήν του: 1. να απαιτήσει, χωρίς επιβάρυνσή του, τη διόρθωση ή αντικατάσταση του πράγματος με άλλο, εκτός αν μια τέτοια ενέργεια είναι αδύνατη ή απαιτεί δυσανάλογες δαπάνες· 2. να μειώσει το τίμημα· 3. να υπαναχωρήσει από τη σύμβαση, εκτός αν πρόκειται για επουσιώδες πραγματικό ελάττωμα.

Ο πωλητής οφείλει να πραγματοποιήσει τη διόρθωση ή την αντικατάσταση σε εύλογο χρόνο και χωρίς σημαντική ενόχληση του αγοραστή.

Άρθρο 541

Ο αγοραστής μπορεί, αν διαπιστωθεί αργότερα και άλλο ελάττωμα, να ασκήσει εκ νέου ένα από τα δικαιώματα του προηγούμενου άρθρου. Το ίδιο ισχύει και όταν λείπει συνομολογημένη ιδιότητα.

Άρθρο 542

Το δικαστήριο μπορεί, μολονότι ο αγοραστής άσκησε το δικαίωμα υπαναχώρησης, να επιδικάσει μόνο μείωση του τιμήματος ή να διατάξει αντικατάσταση του πράγματος, αν κρίνει ότι οι περιστάσεις δεν δικαιολογούν την υπαναχώρηση.

Άρθρο 543

Αν κατά το χρόνο που ο κίνδυνος μεταβαίνει στον αγοραστή λείπει η συνομολογημένη ιδιότητα του πράγματος, ο αγοραστής δικαιούται, αντί για τα δικαιώματα του άρθρου 540, να απαιτήσει αποζημίωση για μη εκτέλεση της σύμβασης ή, σωρευτικά με τα δικαιώματα αυτά, να απαιτήσει αποζημίωση για τη ζημία που δεν καλύπτεται από την άσκησή τους. Το ίδιο ισχύει και σε περίπτωση παροχής ελαττωματικού πράγματος, η οποία οφείλεται σε πταίσμα του πωλητή.

Άρθρο 544

Ο πωλητής δεν ευθύνεται σε αποζημίωση για έλλειψη συνομολογημένης ιδιότητας, αν η ιδιότητα αυτή υπήρχε κατά τη σύναψη της σύμβασης, αλλά έπαυσε να υπάρχει χωρίς υπαιτιότητα του πωλητή πριν μεταβεί ο κίνδυνος στον αγοραστή.

Άρθρο 545

Ανεπιφύλακτη παραλαβή

Αν ο αγοραστής παρέλαβε το πράγμα χωρίς επιφύλαξη, γνωρίζοντας το ελάττωμα ή την έλλειψη της συνομολογημένης ιδιότητας, λογίζεται ότι το αποδέχθηκε.

Άρθρο 546

Δικαιώματα του πωλητή

Το δικαίωμα αντικατάστασης του πράγματος κατά το άρθρο 540 το έχει με τους ίδιους όρους και ο πωλητής, εφόσον η άσκησή του δεν είναι ασύμφορη για τον αγοραστή.

Αν ο αγοραστής προβάλλει ευθύνη του πωλητή για ελαττώματα ή για έλλειψη συνομολογημένων ιδιοτήτων, ο πωλητής δικαιούται να του τάξει εύλογη προθεσμία για να απαιτήσει αντικατάσταση του πράγματος ή να υπαναχωρήσει. Αν η προθεσμία παρέλθει άπρακτη, η άσκηση των δικαιωμάτων αυτών αποκλείεται.

Άρθρο 547

Ενέργεια υπαναχώρησης ή αντικατάστασης λόγω ελλείψεων

Αν ο αγοραστής υπαναχωρήσει από τη σύμβαση λόγω πραγματικού ελαττώματος ή έλλειψης συνομολογημένης ιδιότητας, έχει υποχρέωση να αποδώσει το πράγμα ελεύθερο από κάθε βάρος που του προσέθεσε ο ίδιος, καθώς και τα ωφελήματα που αποκόμισε. Ο πωλητής επιστρέφει το τίμημα με τόκο, τα έξοδα της πώλησης, καθώς και όσα ο αγοραστής δαπάνησε για το πράγμα.

Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου εφαρμόζονται αναλόγως και στην περίπτωση αντικατάστασης του πράγματος.

Άρθρο 548

Καταστροφή ή χειροτέρευση του πράγματος

Ο αγοραστής έχει δικαίωμα να ζητήσει αντικατάσταση ή να υπαναχωρήσει από τη σύμβαση ή να μειώσει το τίμημα και αν ακόμη το πράγμα καταστράφηκε ή χειροτέρευσε εξαιτίας του ελαττώματος.

Άρθρο 549

Αν το πράγμα εξ ολοκλήρου ή σε μεγάλο μέρος καταστράφηκε ή χάθηκε ή χειροτέρευσε ουσιωδώς από τυχαίο περιστατικό, ο αγοραστής έχει δικαίωμα μόνο σε μείωση του τιμήματος.

Το ίδιο ισχύει και αν το πράγμα μεταποιήθηκε ή εκποιήθηκε εξ ολοκλήρου ή σε μεγάλο μέρος από τον αγοραστή.

Άρθρο 550

Πώληση ορισμένης έκτασης

Αν ο πωλητής ακινήτου διαβεβαίωσε τον αγοραστή ότι το ακίνητο έχει ορισμένη έκταση, ευθύνεται όπως και για συνομολογημένη ιδιότητα. Ο αγοραστής έχει δικαίωμα υπαναχώρησης για ελλιπή έκταση τότε μόνο όταν η έλλειψη είναι τόσο σημαντική, ώστε ο αγοραστής δεν έχει συμφέρον στη σύμβαση.

Άρθρο 551

Πώληση περισσότερων πραγμάτων

Αν από περισσότερα πράγματα που πουλήθηκαν μερικά μόνο έχουν ελάττωμα ή δεν έχουν τη συνομολογημένη ιδιότητα, το δικαίωμα αντικατάστασης ή υπαναχώρησης περιορίζεται μόνο σε αυτά, και αν ακόμη ορίστηκε ενιαίο τίμημα για όλα. Αν όμως κατά την πρόθεση των μερών τα πράγματα πουλήθηκαν αθρόα ή ως σύνολο και εκείνα που έχουν το ελάττωμα ή την έλλειψη δεν μπορούν να αποχωριστούν από τα υπόλοιπα χωρίς να ζημιωθεί ο ένας από τους συμβαλλομένους, το δικαίωμα αντικατάστασης ή υπαναχώρησης επεκτείνεται σε όλα.

Άρθρο 552

Η αντικατάσταση ή υπαναχώρηση για το κύριο πράγμα περιλαμβάνει και το παρεπόμενο, και αν ακόμη ορίστηκε γι' αυτό ιδιαίτερο τίμημα.

Άρθρο 553

Πώληση με περισσότερους πωλητές ή αγοραστές

Αν οι πωλητές ή οι αγοραστές είναι περισσότεροι, για το δικαίωμα αντικατάστασης εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του άρθρου 396, ενώ το δικαίωμα μείωσης του τιμήματος ασκείται και από τον καθέναν ή κατά καθενός συμμετρώς. Το ίδιο ισχύει και αν ο πωλητής ή ο αγοραστής κληρονομηθεί από πολλούς.

Άρθρο 554

Παραγραφή

Τα δικαιώματα του αγοραστή λόγω πραγματικού ελαττώματος ή έλλειψης συνομολογημένης ιδιότητας παραγράφονται μετά την πάροδο πέντε ετών για τα ακίνητα και δύο ετών για τα κινητά.

Άρθρο 555

Η παραγραφή αρχίζει από την παράδοση του πράγματος στον αγοραστή. Το ίδιο ισχύει και αν ο αγοραστής ανακάλυψε το ελάττωμα ή την έλλειψη της ιδιότητας αργότερα.

Αν ο αγοραστής ζήτησε να διεξαχθεί συντηρητική απόδειξη, η παραγραφή διακόπτεται έως το τέλος της διαδικασίας αυτής.

Άρθρο 556

Αν συμφωνήθηκε προθεσμία ευθύνης του πωλητή για ελάττωμα ή έλλειψη συνομολογημένης ιδιότητας, αυτό σε περίπτωση αμφιβολίας σημαίνει ότι η παραγραφή για τα ελαττώματα ή τις ελλείψεις που εκδηλώθηκαν μέσα στην προθεσμία αρχίζει από τότε που εκδηλώθηκαν.

Άρθρο 557

Ο πωλητής δεν μπορεί να επικαλεστεί την παραγραφή των προηγούμενων άρθρων, αν απέκρυψε ή αποσιώπησε με δόλο το ελάττωμα ή την έλλειψη της συνομολογημένης ιδιότητας.

Άρθρο 558

Ο αγοραστής μπορεί και μετά τη συμπλήρωση του χρόνου της παραγραφής να ασκήσει με ένσταση τα δικαιώματά του από το ελάττωμα ή την έλλειψη της συνολοποιημένης ιδιότητας, εφόσον ειδοποίησε γι' αυτά τον πωλητή μέσα στο χρόνο της παραγραφής.

Άρθρο 559
Παροχή εγγύησης

Αν ο πωλητής ή τρίτος έχει παράσχει εγγύηση για το πράγμα που πουλήθηκε, ο αγοραστής έχει, έναντι εκείνου που εγγυήθηκε, τα δικαιώματα που απορρέουν από τη δήλωση της εγγύησης σύμφωνα με τους όρους που περιέχονται σε αυτήν ή τη σχετική διαφήμιση, χωρίς να παραβλάπτονται τα δικαιώματά του που πηγάζουν από το νόμο.

Άρθρο 560
Αναγωγή

Σε περίπτωση διαδοχικών πωλήσεων και ευθύνης του τελικού πωλητή λόγω πραγματικού ελαττώματος ή έλλειψης συνολοποιημένης ιδιότητας, η παραγραφή των δικαιωμάτων του κατά προηγούμενου πωλητή λόγω του ελαττώματος ή της έλλειψης αρχίζει από τότε που ικανοποιήθηκε ο αγοραστής, εκτός αν προηγήθηκε τελεσίδικη δικαστική απόφαση κατά του τελικού πωλητή, οπότε η παραγραφή αρχίζει από την τελεσιδικία της απόφασης αυτής. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται για την παραγραφή οι διατάξεις των άρθρων 554 έως 558.

Άρθρο 561

Οι διατάξεις του προηγούμενου άρθρου εφαρμόζονται αναλόγως και σε περίπτωση αναγωγής εναντίον κάθε προηγούμενου πωλητή του ίδιου πράγματος.»

2. Οι λέξεις «να απαιτήσει την αναστροφή της σύμβασης» της παραγράφου 1 του άρθρου 689, «αναστροφής» της παραγράφου 2 του ίδιου άρθρου και «αναστροφή» του άρθρου 690 του Αστικού Κώδικα αντικαθίστανται αντίστοιχα με τις λέξεις «να υπαναχωρήσει από τη σύμβαση», «υπαναχώρησης» και «υπαναχώρηση».

Άρθρο 2

1. Το άρθρο 332 του Αστικού Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής:

Άρθρο 332

Συμφωνία για μη ευθύνη από πταίσμα

Άκυρη είναι κάθε εκ των προτέρων συμφωνία με την οποία αποκλείεται ή περιορίζεται η ευθύνη από δόλο ή βαριά αμέλεια.

Άκυρη είναι επίσης η εκ των προτέρων συμφωνία ότι δεν θα ευθύνεται ο οφειλέτης και για ελαφριά ακόμη αμέλεια, αν ο δανειστής βρίσκεται στην υπηρεσία του οφειλέτη ή η ευθύνη προέρχεται από την άσκηση επιχείρησης για την οποία προηγήθηκε παραχώρηση της αρχής. Το ίδιο ισχύει και αν η απαλλακτική ρήτρα περιέχεται σε όρο της σύμβασης που δεν αποτέλεσε αντικείμε-

νο ατομικής διαπραγμάτευσης ή αν με τη ρήτρα απαλλάσσεται ο οφειλέτης από την ευθύνη για προσβολή αγαθών που απορρέουν από την προσωπικότητα και ιδίως της ζωής, της υγείας, της ελευθερίας ή της τιμής.»

2. Η παράγραφος 2 του άρθρου 334 του Αστικού Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Η ευθύνη αυτή μπορεί εκ των προτέρων να περιοριστεί ή να αποκλειστεί, εκτός αν συντρέχει κάποια από τις περιπτώσεις του άρθρου 332.»

3. Τα άρθρα 518, 538 και 582 του Αστικού Κώδικα καταργούνται.

4. Το πρώτο εδάφιο του άρθρου 583 του ίδιου Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής:

«Αν εξαιτίας κάποιου δικαιώματος τρίτου αφαιρέθηκε από τον μισθωτή ολικά ή μερικά η συμφωνημένη χρήση του μισθίου (νομικό ελάττωμα), εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των άρθρων 576 έως 579.»

Άρθρο 3

Στο άρθρο 5 του ν. 2251/1994 τίθεται ως νέος τίτλος «Πώληση καταναλωτικών αγαθών και εγγυήσεις» και οι παράγραφοι 3 έως 5 αντικαθίστανται ως εξής:

«3. Όταν παρέχεται εγγύηση στον καταναλωτή, ο προμηθευτής οφείλει να την παρέχει γραπτώς ή με άλλο τεχνικό μέσο αποτύπωσης που μπορεί να είναι διαθέσιμο και προσιτό στον καταναλωτή. Σε περίπτωση προμήθειας καινούργιων προϊόντων με μακρά διάρκεια (διάρκεια καταναλωτικά αγαθά), η παροχή γραπτής εγγύησης είναι υποχρεωτική. Η εγγύηση πρέπει να περιλαμβάνει με απλή και κατανοητή διατύπωση στην ελληνική γλώσσα τουλάχιστον την επωνυμία και τη διεύθυνση του εγγυητή, το προϊόν στο οποίο αναφέρεται η εγγύηση, το ακριβές περιεχόμενό της, τη διάρκειά της, την τοπική έκταση ισχύος της, καθώς και τα δικαιώματα που παρέχει το εφαρμοστέο δίκαιο. Η εγγύηση πρέπει να είναι σύμφωνη με τους κανόνες της καλής πίστης και να μην αναιρείται από υπερβολικές ρήτρες εξαιρέσεων. Η διάρκεια της εγγύησης πρέπει να είναι εύλογη σε σχέση με την πιθανή διάρκεια ζωής του προϊόντος. Ειδικά για τα προϊόντα τεχνολογίας αιχμής, η διάρκεια της εγγύησης πρέπει να είναι εύλογη σε σχέση με το χρόνο κατά τον οποίο αναμένεται ότι θα παραμένουν σύγχρονα από τεχνολογική άποψη, αν ο χρόνος αυτός είναι συντομότερος από την πιθανή διάρκεια ζωής τους.

4. Η παράβαση των διατάξεων της προηγούμενης παραγράφου δεν θίγει το κύρος της εγγύησης, την οποία ο καταναλωτής μπορεί να επικαλεσθεί και να απαιτήσει την τήρησή της. Σε περίπτωση αντικατάστασης του προϊόντος ή ανταλλακτικού του, η εγγύηση αυτόματα ανανεώνεται για όλη της τη διάρκεια ως προς το νέο προϊόν ή ανταλλακτικό.

5. Σε κάθε περίπτωση επιφυλάσσεται η εφαρμογή των διατάξεων του Αστικού Κώδικα για την ευθύνη του πωλητή για πραγματικά ελαττώματα ή έλλειψη συνολοποιημένων ιδιοτήτων. Εκ των προτέρων παραιτήση του καταναλωτή από την προστασία του κατά τις διατάξεις αυτές είναι άκυρη.

Εφόσον διαφορά που άγεται ενώπιον ελληνικών δικαστηρίων παρουσιάζει στενό σύνδεσμο με το έδαφος Κράτους Μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου, δεν μπορεί να αποκλεισθεί η εφαρμογή των διατάξεων του ελληνικού δικαίου που διέπουν την πώληση καταναλωτικών αγαθών κατά το μέ-

ρος που παρέχουν μεγαλύτερη προστασία στον καταναλωτή.»

Άρθρο 4

Με τις διατάξεις του παρόντος κεφαλαίου επέρχεται η ενσωμάτωση της οδηγίας 99/44/ΕΚ «σχετικά με ορισμένες πτυχές της πώλησης και των εγγυήσεων καταναλωτικών αγαθών» στο ελληνικό δίκαιο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ Τροποποίηση διατάξεων του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας

Άρθρο 5

Η παράγραφος 3 του άρθρου 214 Α του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Στην κλήση για συζήτηση πρέπει να περιλαμβάνεται και πρόσκληση προς τον εναγόμενο να προσέλθει στο γραφείο του δικηγόρου του ενάγοντος ή στα γραφεία του δικηγορικού συλλόγου του τελευταίου ορισμένη ημέρα και ώρα, με αντικείμενο την απόπειρα εξώδικης επίλυσης της διαφοράς. Αν η επίσπευση γίνεται από τον εναγόμενο ή από άλλο διάδικο, αυτός προσκαλεί τον αντίδικο στο γραφείο του δικηγόρου του ή στα γραφεία του δικηγορικού συλλόγου του τελευταίου. Ο προσκαλούμενος οφείλει να παρευρεθεί με δικηγόρο ή να εκπροσωπηθεί από δικηγόρο εφοδιασμένο με την κατά το άρθρο 98 ειδική πληρεξουσιότητα. Στη συνάντηση μπορεί να κληθεί και ο τυχόν προσεπικαλούμενος. Οι δικηγόροι μπορούν από κοινού να ορίσουν άλλη ημερομηνία συνάντησης ή να αναβάλλουν τη συνάντηση για άλλη ημέρα και ώρα σε ορισμένο τόπο. Οι συναντήσεις για την εξώδικη επίλυση της διαφοράς πραγματοποιούνται μέσα στο χρονικό διάστημα από την πέμπτη ημέρα μετά την επίδοση της αγωγής έως την τριακοστή πέμπτη ημέρα πριν από τη δικάσιμο.»

Άρθρο 6

1. Η διάταξη του τελευταίου εδαφίου της παραγράφου 2 του άρθρου 226 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας καταργείται.

2. Το άρθρο 228 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, το οποίο καταργήθηκε με την παράγραφο 2 του άρθρου 6 του ν. 2915/2001, επαναφέρεται σε ισχύ με το εξής περιεχόμενο:

«Η προθεσμία για την κλήτευση των διαδίκων είναι εξήντα ημέρες και, αν ο διάδικος που καλείται ή κάποιος από τους ομοδίκους διαμένει στο εξωτερικό ή είναι άγνωστης διαμονής, ενενήντα ημέρες πριν από τη συζήτηση.»

3. Το άρθρο 229 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Αντίγραφο της αγωγής με την κάτω από αυτήν πράξη για τον προσδιορισμό δικασίμου και την κλήση για συζήτηση στην ορισμένη δικάσιμο επιδίδεται στον εναγόμενο με την επιμέλεια του ενάγοντος.»

4. Η παράγραφος 1 του άρθρου 230 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, που καταργήθηκε με την παράγραφο 2 του άρθρου 6 του ν. 2915/2001 επαναφέρεται σε ισχύ, ως εξής:

«1. Οι διατάξεις των άρθρων 228 και 229 παρ. 1 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας εφαρμόζονται και για τον προσδιορισμό κάθε άλλης δικασίμου.»

Άρθρο 7

1. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 237 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Ενώπιον του μονομελούς και του πολυμελούς πρωτοδικείου οι διάδικοι πρέπει να καταθέσουν το αργότερο είκοσι ημέρες πριν από τη δικάσιμο προτάσεις, επί των οποίων ο γραμματέας σημειώνει τη χρονολογία κατάθεσης.»

2. Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 237 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας καταργείται.

3. Η παράγραφος 2 του άρθρου 241 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Το δικαστήριο μπορεί να επιδικάσει, με απόφαση που καταχωρίζεται στα πρακτικά, δικαστική δαπάνη σε βάρος εκείνου που ζήτησε την αναβολή, με αίτηση του αντιδίκου του, 70 έως 400 ευρώ.»

4. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 4 του άρθρου 268 αντικαθίσταται ως εξής:

«Η ανταγωγή ασκείται είτε με χωριστό δικόγραφο που επιδίδεται τριάντα τουλάχιστον ημέρες πριν από τη συζήτηση είτε με τις προτάσεις της παρ. 1 του άρθρου 237 που στην περίπτωση αυτή κατατίθενται τριάντα τουλάχιστον ημέρες πριν από τη συζήτηση είτε, όπου η υποβολή προτάσεων δεν είναι υποχρεωτική, προφορικά, κατά τη συζήτηση.»

5. Η παράγραφος 6 του άρθρου 270 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Εως τη δωδεκάτη ώρα της όγδοης εργάσιμης ημέρας από τη συζήτηση ή από την αυτοψία ή από τη λήξη της προθεσμίας για την κατάθεση της γνωμοδότησης των πραγματογνωμόνων οι διάδικοι μπορούν να καταθέσουν προσθήκη στις προτάσεις τους, η οποία περιορίζεται στην αξιολόγηση των αποδείξεων κατά την αντίκρουση των ισχυρισμών που προβλήθηκαν οψίμως κατά το άρθρο 269 παρ. 2. Ο γραμματέας το αργότερο την τέταρτη εργάσιμη ημέρα από τη συζήτηση υποχρεούται να χορηγεί στους διαδίκους αντίγραφα των πρακτικών της δίκης.»

Άρθρο 8

1. Η παράγραφος 2 του άρθρου 520 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Πρόσθετοι λόγοι έφεσης ως προς τα κεφάλαια της απόφασης που έχουν προσβληθεί με την έφεση και εκείνα που αναγκαστικά συνεχονται με τα κεφάλαια αυτά ασκούνται μόνο με ιδιαίτερο δικόγραφο που κατατίθεται στη γραμματεία του δευτεροβάθμιου δικαστηρίου και, αφού συνταχθεί έκθεση κάτω από το δικόγραφο αυτό, κοινοποιείται στον εφεσίζοντα τριάντα ημέρες πριν από τη συζήτηση της έφεσης.»

2. Η παράγραφος 2 του άρθρου 523 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Η αντέφεση ασκείται μόνο με ιδιαίτερο δικόγραφο που κατατίθεται στη γραμματεία του δευτεροβάθμιου δικαστηρίου και, αφού συνταχθεί έκθεση κάτω από αυτό, κοινοποιείται στον εκκαλούντα τριάντα ημέρες πριν από τη συζήτηση της έφεσης.»

3. Στην παράγραφο 1 του άρθρου 524 του Κώδικα Πο-

λιτικής Δικονομίας προστίθεται εδάφιο δεύτερο, που έχει ως εξής:

«Ειδικώς στις περιπτώσεις που δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 528 η κατάθεση των προτάσεων γίνεται έως την έναρξη της συζήτησης και η κατάθεση της προσθήκης σ' αυτές έως τη δωδέκατη ώρα της τρίτης εργάσιμης ημέρας μετά τη συζήτηση.»

Άρθρο 9

Η παράγραφος 2 του άρθρου 547 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Πρόσθετοι λόγοι αναψηλάφησης ως προς τα ίδια κεφάλαια της απόφασης, όπως και εκείνα που αναγκαστικά συνεχονται μαζί τους, ασκούνται μόνο με ιδιαίτερο δικόγραφο που κατατίθεται στη γραμματεία του δικαστηρίου προς το οποίο απευθύνεται η αναψηλάφηση, και αφού συνταχθεί έκθεση κάτω από αυτό κοινοποιείται σε εκείνον κατά του οποίου στρέφεται η αναψηλάφηση τριάντα ημέρες πριν από τη συζήτησή της.»

Άρθρο 10

1. Τα εδάφια δεύτερο και τρίτο της παραγράφου 1 του άρθρου 571 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίστανται ως εξής:

«Αν το συμβούλιο αποδεχθεί ομόφωνα την πρόταση του εισηγητή, εκδίδει διάταξη με την οποία κηρύσσει ματαιωμένη τη συζήτηση της υπόθεσης. Με την ίδια διάταξη επιδικάζεται στον αναιρεσίβλητο δικαστική δαπάνη, αν αυτός είχε καταθέσει προτάσεις, υπολογιζομένης της αμοιβής του πληρεξουσίου του δικηγόρου στο μισό του ελάχιστου ορίου και ορίζεται παράβολο τριακοσίων έως οκτακοσίων ευρώ.»

2. Τα δύο πρώτα εδάφια της παραγράφου 2 του άρθρου 571 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίστανται ως εξής:

«Αν εκδοθεί διάταξη της προηγούμενης παραγράφου, με την οποία ματαιώνεται η συζήτηση της υπόθεσης, μπορεί ο αναιρεσειών να ζητήσει με αίτησή του να συζητηθεί η υπόθεση στο ακροατήριο.»

3. Το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 571 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Αν δεν υποβληθεί εμπρόθεσμα αίτηση για συζήτηση της υπόθεσης στο ακροατήριο ή η υποβληθείσα αίτηση απορριφθεί ως απαράδεκτη η αίτηση αναίρεσης θεωρείται πως δεν ασκήθηκε.»

Άρθρο 11

Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 585 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Νέοι λόγοι μπορούν να προταθούν μόνο με πρόσθετο δικόγραφο που κατατίθεται στη γραμματεία του δικαστηρίου προς το οποίο απευθύνεται η ανακοπή, κάτω από το οποίο συντάσσεται έκθεση, και κοινοποιείται στον αντίδικο τριάντα ή, όταν πρόκειται για ειδικές διαδικασίες, οκτώ τουλάχιστον ημέρες πριν από τη συζήτηση.»

Άρθρο 12

Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 882

Α του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Από το ποσό της αμοιβής ο δικαστικός λειτουργός λαμβάνει ποσοστό 35%, 25% καταβάλλεται συγχρόνως σε ειδικό λογαριασμό του Ταμείου Χρηματοδότησης Δικαστικών Κτιρίων (ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ.), το δε υπόλοιπο 40% κατατίθεται σε έντοκο λογαριασμό και περιέχεται σε κοινό ταμείο που τηρείται από τον οικείο πρόεδρο ή εισαγγελέα, ο οποίος τον Ιανουάριο κάθε τρίτου έτους κατανέμει το σύνολο των ποσών και των τόκων των δύο προηγούμενων ετών στους δικαστές ή τους εισαγγελείς που υπηρέτησαν στο δικαστήριο ή την εισαγγελία κατά τα εν λόγω δύο προηγούμενα έτη, ανάλογα με τη διάρκεια της υπηρεσίας τους κατά τη διετία αυτή.»

Άρθρο 13

1. Η παράγραφος 3 του άρθρου 929 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Κατά τη νύχτα, τα Σάββατα, τις Κυριακές και τις ημέρες τις κατά νόμο εξαιρετέες δεν μπορεί να γίνει πράξη της αναγκαστικής εκτέλεσης, εκτός αν ο ειρηνοδίκης του τόπου της εκτέλεσης δώσει στη σχετική άδεια, κατά τη διαδικασία των άρθρων 686 επ..»

2. Το άρθρο 960 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Ο αρμόδιος για την εκτέλεση δικαστικός επιμελητής καταρτίζει περίληψη κατασχετήριας έκθεσης, που περιέχει συνοπτική περιγραφή των κατασχεθέντων κινήτων, το ονοματεπώνυμο του υπέρ ου και του καθ' ου η εκτέλεση, το όνομα του υπαλλήλου του πλειστηριασμού, τον τόπο, την ημέρα και την ώρα του πλειστηριασμού, την τιμή πρώτης προσφοράς και τους όρους του πλειστηριασμού που θέτει τυχόν ο υπέρ ου η εκτέλεση και που γνωστοποιήθηκαν στο δικαστικό επιμελητή με την εντολή για εκτέλεση του άρθρου 927.

2. Την κατά την παράγραφο 1 περίληψη ο δικαστικός επιμελητής επιδίδει μέσα σε δέκα (10) ημέρες από την ημέρα της κατάσχεσης στον οφειλέτη και τον ειρηνοδίκη του τόπου της κατάσχεσης, την καταθέτει δε μέσα στην ίδια προθεσμία στον υπάλληλο του πλειστηριασμού. Απόσπασμα της περίληψης αυτής, που περιλαμβάνει τα ονοματεπώνυμα του υπέρ ου και του καθ' ου η εκτέλεση, συνοπτική περιγραφή των κατασχεθέντων κινήτων, την τιμή πρώτης προσφοράς, το όνομα και την ακριβή διεύθυνση του υπαλλήλου του πλειστηριασμού, καθώς και τον τόπο, την ημέρα και την ώρα του πλειστηριασμού, δημοσιεύεται δέκα (10) τουλάχιστον ημέρες πριν από την ημέρα του πλειστηριασμού σε κύριο φύλλο καθημερινής εφημερίδας που εκδίδεται στο δήμο ή στην κοινότητα όπου βρίσκεται ο τόπος του πλειστηριασμού και αν δεν εκδίδεται τέτοια εφημερίδα σε κύριο φύλλο καθημερινής εφημερίδας που εκδίδεται στην πρωτεύουσα της επαρχίας στην οποία υπάγεται ο δήμος ή κοινότητα. Αν δεν εκδίδεται τέτοια εφημερίδα ή αν η κατά την κατάσχεση οριζόμενη συνολική αξία των κατασχεθέντων κινήτων δεν υπερβαίνει το ποσό των εκατό χιλιάδων (100.000) δραχμών, η περίληψη ανακοινώνεται δημόσια: α) με τοιχοκόλληση στο γραφείο του δήμου ή της κοινότητας, όπου ο τόπος του πλειστηριασμού, πέντε (5) τουλάχιστον ημέρες πριν από τον πλειστηριασμό και β) με κήρυξη από κήρυκα στην έδρα του δήμου ή της κοινότητας όπου ο τόπος του πλειστηριασμού, και στο συνηθισμένο για τους πλειστηριασμούς τόπο, την προηγούμε-

νη του πλειστηριασμού Τετάρτη από τις 12.00 το μεσημέρι έως τις 14.00 το απόγευμα. Για την κήρυξη ο δικαστικός επιμελητής συντάσσει έκθεση που υπογράφεται και από τον κήρυκα.

3. Ο πλειστηριασμός δεν μπορεί να γίνει χωρίς να τηρηθούν οι διατυπώσεις των δύο προηγούμενων παραγράφων, διαφορετικά είναι άκυρος.»

Άρθρο 14

Η ισχύς του νόμου αυτού αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 16 Ιουλίου 2002

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Ν. Χριστοδουλάκης

Απ. - Αθ. Τσοχατζόπουλος

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Φ. Πετσάλνικος

ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

(άρθρο 75 παρ. 3 του Συντάγματος)

στο σχέδιο νόμου «Ευθύνη του πωλητή για πραγματικά ελαττώματα και έλλειψη συνομολογημένων ιδιοτήτων, τροποποίηση διατάξεων του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας και άλλες συναφείς διατάξεις»

Από τις διατάξεις του υπόψη νομοσχεδίου προκαλείται επί του Κρατικού Προϋπολογισμού ενδεχόμενη μείωση των δημοσίων εσόδων από τον καθορισμό σε χαμηλότερο ύψος (800 αντί 1.467,351 ευρώ) του ποσού του ανώτατου ορίου του προβλεπόμενου στην παρ. 1 του άρθρου 571 του Κ.Πολ.Δ. παραβόλου. (άρθρο 9 παρ. 1)

Η εν λόγω μείωση εσόδων θα αναπληρώνεται από άλλες πηγές εσόδων του κρατικού προϋπολογισμού.

Αθήνα, 16 Ιουλίου 2002

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Ν. Χριστοδουλάκης

Φ. Πετσάλνικος

Αριθμ.114/5/2002

ΕΚΘΕΣΗ

Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους
(άρθρο 75 παρ. 1 του Συντάγματος)

στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Δικαιοσύνης «Ευθύνη του πωλητή για πραγματικά ελαττώματα και έλλειψη συνομολογημένων ιδιοτήτων, τροποποίηση διατάξεων του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας και άλλες συναφείς διατάξεις»

Με τις διατάξεις του ανωτέρω νομοσχεδίου τροποποιούνται – συμπληρώνονται οι διατάξεις των άρθρων 534-537 και 540-561 του Αστικού Κώδικα (Α.Κ.) και επαναπροσδιορίζεται, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην Κοινοτική Οδηγία 1999/44/Ε.Κ., η ευθύνη του πωλητή για την ύπαρξη πραγματικών ελαττωμάτων ή την έλλειψη συνομολογημένων ιδιοτήτων πωληθέντος πράγματος.

Επίσης, τροποποιούνται διατάξεις του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (Κ.Πολ.Δ.) προς το σκοπό της επιτάχυνσης της διαδικασίας ενώπιον των πολιτικών δικαστηρίων. Ειδικότερα, μεταξύ άλλων ορίζονται και τα εξής:

Ι. ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

1.α. Μετατρέπεται η υφιστάμενη εγγυητική ευθύνη του πωλητή σε πλήρη ενοχική του υποχρέωση, όσον αφορά στην παράδοση στον αγοραστή του πράγματος με τις συνομολογημένες ιδιότητες και χωρίς πραγματικά ελαττώματα.

Τα πραγματικά ελαττώματα καλύπτουν πλέον όλες τις περιπτώσεις και όχι μόνο εκείνα που αναιρούν ή μειώνουν ουσιαστικά την αξία ή τη χρησιμότητα του πράγματος, όπως προβλέπεται σήμερα.

β. Καθορίζονται ενδεικτικά οι περιπτώσεις κατά τις οποίες το πράγμα δεν ανταποκρίνεται στους όρους της σύμβασης, με συνέπεια να θεωρείται ότι ο πωλητής δεν εκπληρώνει την προαναφερόμενη υποχρέωσή του.

Περαιτέρω, στους περιπτώσεις αυτές περιλαμβάνεται και η πλημμελής εγκατάσταση του πράγματος, εφόσον αυτή αποτελεί μέρος της σύμβασης και πραγματοποιήθηκε από τον πωλητή ή πραγματοποιήθηκε από τον αγοραστή, πλην όμως η πλημμέλεια οφείλεται στην παράλειψη του πωλητή να παράσχει σ' αυτόν τις σωστές οδηγίες.

γ. Ορίζεται ότι ο πωλητής ευθύνεται, ανεξάρτητα από υπαιτιότητά του, για την ύπαρξη πραγματικών ελαττωμάτων ή την έλλειψη συνομολογημένων ιδιοτήτων, πλην των περιπτώσεων κατά τις οποίες ο αγοραστής, κατά το χρόνο σύναψης της σύμβασης, γνώριζε ότι το πράγμα δεν ανταποκρίνεται στους όρους αυτής ή η μη ανταπόκριση οφείλεται σε υλικά που χορήγησε ο ίδιος.

Ελάττωμα ή έλλειψη συνομολογημένης ιδιότητας, που διαπιστώνεται εντός έξι μηνών από την παράδοση του πράγματος, τεκμαίρεται ότι υπήρχε κατά την παράδοση,

εκτός αν αυτό δε συμβιβάζεται με τη φύση του πωληθέντος πράγματος ή του ελαττώματος ή της έλλειψης.

δ. Στα υφιστάμενα δικαιώματα του αγοραστή (άρθρα 540 και 559 του Α.Κ.), σε περίπτωση ευθύνης του πωλητή, προστίθεται και το δικαίωμα αυτού να απαιτήσει, εντός ευλόγου χρόνου και χωρίς επιβάρυνσή του, τη διόρθωση του πράγματος, εκτός εάν αυτό είναι αδύνατο ή συνεπάγεται δυσανάλογες δαπάνες για τον πωλητή.

Παρέχεται στο δικαστήριο η δυνατότητα να διατάξει εναλλακτικά την αντικατάσταση του πράγματος στην περίπτωση που κρίνει ότι οι περιστάσεις δεν δικαιολογούν την υπαναχώρηση από τη σύμβαση.

ε.ι. Παρέχεται η δυνατότητα στον αγοραστή να απαιτήσει εναλλακτικά και σωρευτικά με τα δικαιώματα του άρθρου 540 του Α.Κ., (διόρθωση ή αντικατάσταση του πράγματος ή μείωση του τιμήματος ή υπαναχώρηση από τη σύμβαση), αποζημίωση για τη ζημία που δεν καλύπτεται από την άσκηση των δικαιωμάτων αυτών, στην περίπτωση που, κατά το χρόνο μετάβασης του κινδύνου σ' αυτόν, λείπει συνομολογημένη ιδιότητα του πράγματος.

Το ίδιο ισχύει και σε περίπτωση ελαττωματικού πράγματος από πταίσμα του πωλητή.

ii. Ορίζεται ότι δεν οφείλεται αποζημίωση, αν η συνομολογημένη ιδιότητα υπήρχε κατά τη σύναψη της σύμβασης κι έπαψε να υπάρχει, χωρίς υπαιτιότητα του πωλητή, πριν μεταβεί ο κίνδυνος στον αγοραστή.

στ.ι. Προβλέπεται ότι το δικαίωμα αντικατάστασης του πράγματος κατά το άρθρο 540 του Α.Κ. έχει και ο πωλητής, υπό τις οριζόμενες προϋποθέσεις.

ii. Επέρχονται νομοτεχνικές βελτιώσεις επί των άρθρων 541-542, 545,546,560, 547-553 και 689-690 του Α.Κ., οι διατάξεις των οποίων προσαρμόζονται στις προαναφερόμενες νέες ρυθμίσεις.

ζ. Επιμηκύνεται ο χρόνος παραγραφής των προαναφερόμενων δικαιωμάτων του αγοραστή, λόγω πραγματικού ελαττώματος ή έλλειψης συνομολογημένης ιδιότητας πράγματος. Συγκεκριμένα, ο εν λόγω χρόνος αυξάνεται από δύο (2) σε πέντε (5) έτη, για τα ακίνητα και από έξι (6) μήνες σε δύο (2) χρόνια, για τα κινητά.

Ως αφετηρία για την έναρξη του χρόνου παραγραφής, ορίζεται για όλες τις περιπτώσεις (κινητά και ακίνητα), το γεγονός της παράδοσης του πράγματος στον αγοραστή.

Σε περίπτωση διαδοχικών πωλήσεων και ευθύνης του τελικού πωλητή, η παραγραφή των δικαιωμάτων του κατά προηγούμενου πωλητή, λόγω πραγματικού ελαττώματος ή έλλειψης συνομολογημένης ιδιότητας, αρχίζει από τότε που ικανοποιήθηκε ο αγοραστής, εκτός εάν προηγήθηκε τελεσίδικη δικαστική απόφαση κατά του τελικού πωλητή, οπότε αρχίζει από την τελεσιδικία της απόφασης αυτής.

Τα ανωτέρω ισχύουν αναλόγως και σε περίπτωση αγωγής εναντίον κάθε προηγούμενου πωλητή του ιδίου πράγματος.

η. Ορίζεται ότι σε περίπτωση παροχής εγγύησης από τον ίδιο τον πωλητή ή από τρίτο για το πράγμα που πωλήθηκε, ο αγοραστής έχει έναντι του εγγυητή, τα δικαιώματα που απορρέουν από τη δήλωση εγγύησης και σύμφωνα με τους όρους που περιέχονται σ' αυτήν ή από τη σχετική διαφήμιση, χωρίς να θίγονται τα λοιπά νόμιμα δικαιώματά του. (άρθρο 1)

2.α. Τροποποιείται – συμπληρώνεται το άρθρο 332 του Α.Κ. και διευρύνονται οι περιπτώσεις άκυρων απαλλακτικών ρητρών με την προσθήκη σ' αυτές και των περιπτώσεων κατά τις οποίες : i) η απαλλακτική ρήτρα περιέχεται

σε όρο της σύμβασης που δεν αποτέλεσε αντικείμενο ατομικής διαπραγμάτευσης και

ii) ο οφειλέτης απαλλάσσεται με τη ρήτρα από την ευθύνη για προσβολή αγαθών που απορρέουν από την προσωπικότητα (ιδίως της ζωής, της υγείας, της ελευθερίας ή της τιμής).

β. Τροποποιείται η παράγραφος 2 του άρθρου 334 του Α.Κ. και ορίζεται ότι η ευθύνη του οφειλέτη για πταίσμα των προσώπων που χρησιμοποιεί προκειμένου να εκπληρώσει την παροχή, μπορεί εκ των προτέρων να περιοριστεί ή να αποκλειστεί, εκτός αν συντρέχει κάποια περίπτωση από τις άκυρες συμφωνίες του άρθρου 332 Α.Κ..

(άρθρο 2)

3. Τροποποιούνται οι διατάξεις του άρθρου 5 του ν. 2251/94 στο οποίο τίθεται νέος τίτλος («πώληση καταναλωτικών αγαθών») και ορίζονται τα εξής:

i) Η εγγύηση προς τον καταναλωτή, οσάκις αυτή παρέχεται, είναι γραπτή ή αποτυπώνεται με άλλο τεχνικό μέσο διαθέσιμο ή προσιτό στον καταναλωτή.

Στην εν λόγω εγγύηση, αναφέρεται, μεταξύ άλλων και η τοπική έκταση ισχύος της.

ii) Η παραβίαση των διατάξεων σχετικά με τα χαρακτηριστικά και το περιεχόμενο της κατά τα ανωτέρω εγγύησης και η μη χορήγησή της, δε θίγει το κύρος αυτής, ο δε καταναλωτής μπορεί να την επικαλεσθεί και να απαιτήσει την τήρησή της. (άρθρο 3)

II. ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

Τροποποιούνται διατάξεις του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (Κ.Πολ.Δ.), και προβλέπονται μεταξύ άλλων και τα εξής:

1. Τροποποιείται η παρ. 3 του άρθρου 214Α του Κ.Πολ.Δ. και ορίζεται ενιαία προθεσμία, εντός της οποίας πραγματοποιούνται οι συναντήσεις (αρχική και μεταγενέστερες) των διαδίκων και των δικηγόρων τους, για την εξώδικη επίλυση της διαφοράς. (άρθρο 4)

2.α. Επαναφέρονται σε ισχύ οι διατάξεις του άρθρου 228 και της παρ. 1 του άρθρου 230 του Κ.Πολ.Δ., που είχαν καταργηθεί με την παρ. 2 του άρθρου 6 του ν. 2915/2001, και επανακαθορίζονται οι προθεσμίες για την κλήτευση των διαδίκων και τον προσδιορισμό κάθε άλλης δικασίμου.

β. Τροποποιούνται αναλόγως οι διατάξεις του άρθρου 229 Κ.Πολ.Δ., που αναφέρονται στην κοινοποίηση της αγωγής και της πράξης προσδιορισμού της δικασίμου στον εναγόμενο. (άρθρο 5)

3.α. Τροποποιούνται οι διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 237 του Κ.Πολ.Δ. και συντέμνεται κατά 10 ημέρες η προθεσμία για την κατάθεση προτάσεων από τους διαδίκους ενώπιον του Μονομελούς και Πολυμελούς Πρωτοδικείου.

β. Η προβλεπόμενη στην παρ. 2 του άρθρου 241 του Κ.Πολ.Δ. δικαστική δαπάνη, που επιδικάζεται, κατόπιν αίτησης του αντιδίκου του, από το δικαστήριο σε βάρος εκείνου που ζήτησε αναβολή εκδίκασης υπόθεσης, μειώνεται και καθορίζεται σε ποσό που κυμαίνεται από 70 έως 400 ΕΥΡΩ.

γ. Συντέμνεται κατά 15 ημέρες (ήτοι από 45 σε 30 ημέρες πριν από τη συζήτηση) η προβλεπόμενη στην παρ. 4 του άρθρου 268 Κ.Πολ.Δ. προθεσμία για την άσκηση ανταγωγής.

δ. Τροποποιείται η παρ. 6 του άρθρου 270 Κ.Πολ.Δ. και

επιμηκύνονται οι υφιστάμενες προθεσμίες για: i) την κατάθεση, εκ μέρους των διαδίκων, προσθήκης των προτάσεων τους που αναφέρονται στην αξιολόγηση των αποδείξεων κατά την αντίκρουση των ισχυρισμών που προβλήθηκαν οψίμως, σύμφωνα με το άρθρο 269 παρ. 2,

ii) για τη χορήγηση από το γραμματέα του δικαστηρίου αντιγράφων των πρακτικών στους διαδίκους. (άρθρο 6)

4.α. Τροποποιούνται οι διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 520 και της παρ. 2 του άρθρου 523 Κ.Πολ.Δ. και μειώνεται κατά 15 ημέρες (ήτοι από 45 σε 30 ημέρες πριν από τη συζήτηση της έφεσης) η προθεσμία για την κατάθεση, κατά την οριζόμενη διαδικασία, του δικόγραφου με τους πρόσθετους λόγους έφεσης και για την άσκηση αντέφεσης.

β. Συμπληρώνονται οι διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 524 Κ.Πολ.Δ με την προσθήκη εδαφίου όπου ορίζεται ότι, ειδικά στις περιπτώσεις που δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 528 Κ.Πολ.Δ. περί άσκησης έφεσης από το διάδικο που δικάστηκε ερήμην, κατά την πρώτη συζήτηση, η κατάθεση των προτάσεων γίνεται έως την έναρξη της συζήτησης και η κατάθεση προσθήκης σ' αυτές, έως τη δωδέκατη ώρα της τρίτης εργάσιμης ημέρας μετά τη συζήτηση. (άρθρο 7)

5. Επιμηκύνεται κατά δέκα ημέρες [ήτοι από είκοσι (20) σε τριάντα (30) ημέρες πριν από τη συζήτηση] η προβλεπόμενη στην παρ. 2 του άρθρου 547 Κ.Πολ.Δ. προθεσμία για την κατάθεση δικόγραφου με τους πρόσθετους λόγους αναψηλάφησης. (άρθρο 8)

6. Τροποποιούνται οι διατάξεις των παρ. 1 και 2 του άρθρου 571 Κ.Πολ.Δ και ορίζονται τα εξής:

i) Η διάταξη του αρμόδιου τριμελούς συμβουλίου του Αρείου Πάγου, με την οποία αποδέχεται ομόφωνα την πρόταση του εισηγητή – δικαστή περί του απαραδέκτου ή του προδήλως αβασίμου της αναίρεσης, επιφέρει τη ματαίωση της συζήτησης της υπόθεσης.

ii) Στρογγυλοποιείται στα 300 ΕΥΡΩ (από 293,470) το κατώτατο όριο του οριζόμενου, με την ανωτέρω διάταξη του τριμελούς συμβουλίου, παραβόλου και μειώνεται στα 800 ΕΥΡΩ (από 1.467,351) το ανώτατο όριο αυτού. (άρθρο 9)

7. Συντέμνεται κατά δεκαπέντε (15) ημέρες η προβλεπόμενη στην παρ. 2 του άρθρου 585 Κ.Πολ.Δ. προθεσμία για την κατάθεση δικόγραφου με το οποίο προτείνονται νέοι λόγοι ανακοπής. (άρθρο 10)

8. Τροποποιείται το πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 882Α του Κ.Πολ.Δ. και ορίζεται ότι το 40% της αμοιβής δικαστικών ή εισαγγελικών λειτουργιών από διαιτησίες ή επιδιαιτησίες, που περιέρχεται σε κοινό ταμείο, κατανέμεται στους δικαστές ή τους εισαγγελείς που υπηρέτησαν στο δικαστήριο ή την εισαγγελία κατά τα δύο προηγούμενα της κατανομής έτη ανάλογα με τη διάρκεια της υπηρεσίας τους, κατά τη διετία αυτή. (άρθρο 11)

9.α. Προστίθενται και τα Σάββατα στις ημέρες κατά τις οποίες απαγορεύεται κατ' αρχήν η διενέργεια πράξεων αναγκαστικής εκτέλεσης, τροποποιούμενης αναλόγως της παρ. 3 του άρθρου 929 του Κ.Πολ.Δ..

β. Τροποποιείται–συμπληρώνεται το άρθρο 960 Κ.Πολ.Δ. και προβλέπεται η κατάρτιση, από τον αρμόδιο για την εκτέλεση του πλειστηριασμού δικαστικό επιμελητή, περίληψης κατασχετήριας έκθεσης με το οριζόμενο περιεχόμενο.

Η σύνταξη της εν λόγω περίληψης, που επιδίδεται στον οφειλέτη, τον ειρηνοδίκη του τόπου της κατάσχε-

σης και στον υπάλληλο του πλειστηριασμού, αποτελεί προϋπόθεση για τη νόμιμη διενέργεια του πλειστηριασμού.

Από τις προτεινόμενες διατάξεις προκαλείται επί του κρατικού προϋπολογισμού ενδεχόμενη μείωση των δημοσίων εσόδων από τον καθορισμό σε χαμηλότερο ύψος (800 αντί 1.467,351 ευρώ) του ποσού του ανώτατου ορίου του προβλεπόμενου στην παρ. 1 του άρθρου 571 του Κ.Πολ.Δ. παραβόλου. (άρθρο 9 παρ. 1)

Αθήνα, 12 Ιουλίου 2002

Ο Γενικός Διευθυντής

Βασίλειος Κατριβέσης